

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Reuerendi patris domini pascasii Ratperti abbatis
Corbiensis ... Co[m]mentaria in Lamentationibus Jeremie
prophete**

Radbert <Corbie, Abt, Heiliger>

[Basileae], 1502

VD16 B 3792

Incipit in lamentationibus Pascasij Ratberti monachorum omnium
Peripsima votorum Liber secundus Fletibus explicandus [Capitulum ii]

[urn:nbn:de:bsz:31-309410](#)

Liber

citco segmentū agnoscis. Ingrediaſ
corā te malū eoz; vt exuar z tuvincas
cū vincaris talia nō curare. Deinde
mia eos ab omnibz fraudibz suis; ne
fructū de me capiant; sicut zme vin /
demiaſti qñ z tua mibi dona furora
ēmor^o ſubtraxisti; z in p̄ticiari gau-
diū pfecte vite p̄per omnes iniq̄tates
meas abſtulisti; vt z mibi de merore
rurus gaudia z illis de sua inreuoca-
bili crudelitate ſuplicia exereſcant.
Et hec ſunt ſigna p̄ q̄ oīa ſignoz fa-
cta ſunt miracula. Un̄ dñi in psal-
mo. Dediſti metuēntibz te ſignificati-
ones ut fugiant a facie arcus. Quas
q̄noluerint p̄cavere deueniant ad ea
q̄ cōſonanz ſc̄pture ſancte p̄monstrat̄.
Hinc quoq; z ſapia ad extreμū ocu-
lū intēndens. innoua ſigna inq̄t. imu-
ta mirabilia. glorifica manūz brachi-
um dextrū. excita furoreſ effunde irā
extolle aduersariū; z afflige inimicuz
festina temp^o z memēto fintis. Ergo
rogati innouare ſigna q̄ corridiſ ſunt
ut couertaſ iuſticia in iudiciuſ ſe-
per affligant ſciſ ſi vnuſq; recipiat
put gelit. Iciſ dicat. Quia vſq; ad p̄
ſens facta ſunt; ut effugerent nūcim /
muta mirabilia iuxta qđ ſignificata
ſunt ut puentiant. z iō in fine vſq; hui⁹
lament⁹ Thau litterā ſigna p̄monu-
it; z veribz lachrimabilis q̄ futura ſe-
p̄bterando cūcta ſplenduit. Propterea
z nos finito alphabeto p̄mo put po-
tuim^o ſinē libri dem⁹; z o: o ſupliciter
oīm votis cūcto vſq; lament⁹ abluari
viſceribz teli ſp̄i: q̄ mibimur nō ſuffi-
cio quatin⁹ q̄ cū oīmibz z p̄ oīmibz im-
maniſ deliq: etiā in oīmibz clementer
z cū oīmibz ad veniā merear exaudiri

Finit in lamentatiōni
mbo Pascali⁹ Raberti monachorū

Secundus

omniū peripſima votoz liber p̄muſ
ſteibz explicand⁹: Seni Adelmano
opere p̄cō ſecrat⁹.

Mter nos ex par-
te ve dictū: viroū ē charissi-
me in dandis accipiendis
muneribz p̄cipue ea estimanda ſunt
officia ſi liquido cōſtituit nūbil a me
aliud qđ tibi cōgruent⁹ afferre iuxta
qđ potui explicatiū nec a te vñq; quod
chari⁹ benevolentia cōpleteſet acce-
ptū: pfecto cōſenſentibz nobis hoc
longe tuū ſemp conſtar fuſſe officiū
orationibz incūberge. inſiſtere lamen-
tatioz; vel noſtra v̄l aliena facinora de-
ſtere. Hinc eſt q̄ explicito in lamenta-
tionibz p̄mo litterarū alphabeto ad
ſecundū manū poſtrigim⁹ ut habeas
ampli⁹ qđ deſleas charitate cōpūn-
ctus ſi nō eſt i me ex quo gaudeas ma-
lis amaricatus.

Incipit in lamenta-
tionibus Pascali⁹ Raberti mona-
chorū omniū Peripſima votoz Li-
ber ſecundus ſteibz explicand⁹ Se-
ni Adelmano opere p̄cō ſecrat⁹

Eddidi er-
go in prioribus
ſingulis ſaphi⁹
ei metri clauſu-
lis irenoz ver-
ſuum ſingulare
cū interprēatio-
nibz ſunt litteros. forte non ut idē p̄
phera pfectus intellexit cur ſic cas in
diderit: ſed iuxta ingentoli mei ſenſus
ſaltim lectræ ex hoc v̄ agnoscet qđ ni-
bit in eisam litteris vacat a myſte-
rio. Et ſuellenſ capaciores qui quo-

Capitulo II

fo. XXII

tem diligenter diuina pscrutari elo, quia. Nec dubium quin altiora pfun dioza iuuenissent etiam in sermone q̄ vlliis secularis discipline eloquentiam: h̄o q̄ sancti viri eam studuerint sectari; sed ipsa q̄si ancillula videt; sa, pientie deseruire. Unū ppheta q̄ virgin riduo elementa sunt q̄ que scribi et hec braice omne qd loquunt et coꝝ vicijs vor humana cōprehendit; placuit totidem pncipia versuū eidem exoriri literis; ut et versibꝫ poetica deseruere disciplina et nobis ex ipso diuina aperirent sacramenta. Sed q̄ longū est q̄ singulas scđi bꝫ libri clausulas, singulas interpretationes earundē interierere litterarū sensusq; ex his exponere; decreuimus eaꝫ cōncretiones more doctoꝫ in principio adnotare. relinquentes lectoris arbitrio quō et ipse suo ingenio singulas intelligentias suis reddat sensibꝫ. Est cū pma cōnexio quatuor litterarū Blept̄ Beth; Gimel; Deletb. ut sit sensus doctrina domus, plenitudo, tabularum. Qx si eaꝫ due iungant extreme erit doctrine tabularū in quibꝫ lex dī gito dei scripta est plenitudo domus quatinus ex doctrina libroꝫ aut rā tabularum; plenitudo domus dei repleat. Sin aut̄ plenitudo rursus tabularū vinxeris; terit sensus; q̄ de plenitudo scripturarū doctrina dom⁹ repleatur. Et quia omnis domus solomonia intrinsecus tabulata legit. sit tabularū sup eos volueris interparari; quoꝫ iuncturis et latitudine clavis interatis inter quelibet rotā dom⁹ eminentiora vestis et compaginas; opor tebit intelligi q̄ doctrina eorum plenitudo sit totius domus. Quarū ita q̄ doctrinaruz intelligentia de fonte nascitur timoris dī; ut genuitur ad

sapiencie culmen. Sicut ppheta, a timore tuo inquit concepimus dñes et peperimus spm̄ salutis. ¶ Sc̄ba conexio est; Hc; Elau; Xai; Theth, que interpretant̄ ista et hec vita. Ubi si earum iungas extremitates, duasq; connectas medias erit intelligentia q̄ et hec que pmissim⁹ in ista vita se necesarior; scientia scripturarū ista sit vita p̄ qua xp̄us agnoscerit; sempiterna credentibus preparat. In cui⁹ nimi, rū tabularū libris; nō alia eschielii q̄ carmen et lamentationes ac verscriptae monstrant. Et ideo ut estimo talia p̄ signant qualia sectari oporteat ne ve illud yltimū aliquis incurrit; et ista sit p̄ sentiarū vita coꝝ q̄ de infantia invirū ablactant̄ pfectū. ¶ Tercia conexio est; Theth; Joth, qd sonat bonū pncipiū. Et h̄o vere bonū pncipiū iure credit; in q̄ cū doctrina a timore di capim⁹ lamentationū instituta donec ad spm̄ salutis plenissimeveias. Quia sic supra ostēti ē in hac valle lacrimarū aggruit. Et h̄o bonū pncipiū ē threnos et lamentationes sectari; eo q̄ evangelio teste; beati q̄ lugēti p̄ solabūt. Demū vrad illa celest̄ vite cantica p̄ ungar; alioqñ nisi h̄o bonū pncipiū h̄incipiat ad ea minime pertinet; etenim q̄ ex p̄t cognoscim⁹ et ex p̄t ppheta mus. Nūc qdem p̄ speculi videm⁹ in enigmate. nō facie ad faciē. qn̄ deus absterget omnē lacrimā ab ocul⁹ elector; et luc⁹ cessabit. ¶ Porro q̄, ta cōnexio qui et media de scriptis est habet Laph; Lamech, qd est man⁹ cordis vel discipline. Et anus qdem ad hoc vi extendant̄ ad opera pfecte charitatis. Lordis nō luc⁹ v̄l meditatio et discipline intelligentia ut ea oia munda sint nobis coram dño referunt. ¶ Qd satis nobis quinta litterarū ex

d ij

Liber

planat p̄ sotha v̄bileḡt̄ Dem. Num
Samech. qd̄ est ex ip̄s̄ sempernuz
adutoriū. Et puto q̄ tria hec nulla
explanatione indigeant. Numuruz qz
tam ex duab̄ medijs supplēt̄ suppo-
ra; qz etiā z inferiora tria ex ip̄s̄ re-
munerant. ¶ Unde serra p̄meri ob hoc
habet Ain. Phe. Sade. fons sc̄z sue
ocul⁹ z ois iusticie, qm̄ ex cordis ge-
mitu fons manat p̄teratis z ocul⁹ in-
tus a deo inluminat; quo d̄eu inno,
uissim⁹ videre valcam⁹. Si quidem
z ex manu oris que loquit̄ celo recū-
dunt. Ut bene q̄dam de aliquo epy-
tafiū condens. Hic vir inquit despī-
ciens mundū z terrena triumphans
diuitias condidit celo ore et manu.
Quas recte diuitias p̄fecte vite iusti-
clas congruit intelligere sp̄usancio at
testat̄ q̄ ait. Dispsit dedit paupib⁹ iu-
sticia ei⁹ manet in scl̄m scl̄. ¶ Sequi-
tur aut̄ extrema connero q̄ est septi⁹
matin q̄ sunt Loph. Res: Syn. Tau
Et interpretant̄: vocatio; capi⁹; den-
tium; signa. ut pd̄t̄es articulata vox
intelligat̄. eo q̄ hec elementoz v̄de-
bula que p̄missa sunt lamenta tanci
opis signa sunt oim vocū sc̄tā. scri-
pturar⁹ z vocatio summi capitio nr̄i
biesu xp̄i p̄ quē venit ad patrem z ad
regnū sempiternū. Nec dubiu⁹ qn̄ sci-
patres immo sp̄usancor⁹ i sephenario
numero isto misticos indidere intel-
lece⁹. Unde z medios eoz ad v̄tros⁹
q̄ ternarios litterariū ordines respon-
dit. Et si voluer⁹ animaduere elemē-
toz puncture sensib⁹ sua⁹ z contra cō-
nexiōnū resonant. iam quid ip̄se tere⁹
lamentationis auferat videamus.

ALEPH
q̄ Vomō obtexit

Secundus

caligine i furore suo do-
minus filiaz syon. Pro-
iecit de celo in terraz in
clitam israhel.

In his trib⁹ saphici metri alphabeti
vnū principiū est dilectiōis, vnaqz ex-
clamatio plena dolorib⁹ plena omni
admiratiōe z stupore. Idcirco velim
nō transitoria lector talia ppendas.
sed affectū tanti luctus diligentēr in-
tuitu cōfideres z intelligas: q̄a cha-
ritate; quanto amore sci afficeban⁹
quantaqz dilectionis flamma; intus
mouebant̄ ad omnifita ad omnium
causas suas esse facerent; z cū ingenti
sollicitudine singula peuarēt. Quia
propter Jeremias q̄ hierlm̄ q̄ accide-
rint cōsiderare non sufficit nō solū se
mel z sc̄do veri z tertio idip̄s̄ erda-
mationis v̄bū p̄ p̄ncipia repetit la-
mentationē. Quoniam sedet vel quō ob-
terit dñs aut quō obscurat̄ est aurū
optimū; tam improuise arz insepara-
te quā ex om̄ib⁹ gentib⁹ sibi elegerat,
vt esset ei in deū z ipsa illi in populuz.
Quo inquit obterit dñs caligine in
furore suo filiaz syon: De q̄ p̄fecto, ca-
ligeo questo cōfessiōis accidisse i furo-
re suo; qz omnino alia est caligo ad
quā accessit moyses in monte in qua
erat deus z alia que sub pedib⁹ intibi
visa est z in psalmo sub pedib⁹ predi-
catur. alia v̄o qua in furore dei ierlm̄
obterit; qz numuruz hanc tenebrosus
turbo possidet; q̄ z q̄ sepe furoz dei re-
cte interpretab⁹. In illa v̄o esse de⁹ d̄:
scuti z ei q̄ sub pedib⁹ est p̄c̄ pd̄cat
Un̄ z sideras dia q̄ de⁹ huic pplo fece-
rat q̄ magna; q̄ innumerā; q̄ horribi-
lia v̄l inscrutabilia; z cernens q̄ acci-
derant. cū ingenti gemitu exclamare

Capítulo II

fo. XXIII

nō sufficitq; de tanta adoptione vt filia vocaref dei; de tam imensa gloria de summo celi vertice r magna felicitate ad tā maximā miseriā i die furoris dñi r vindicte dūnerit. In die si quidē furor; r nō in die dñi. Quia h̄ ip̄e furor dñi certū h̄ec dies vindicta dies furor; fuit. H̄abuit qdēm filia syon diē dñi. Et qz in die salutis sue noluit obseruare diem dñi quā ubram pater el̄ viderat r gauisus est. Iohannes impegit in diem furoris dei. T̄urea anagogen vō nō mīl̄ ingemiscendit; quotiens mater nr̄a caligine obterit p̄tō; ferros aut ignora- tētēq; tantū thunreib; a deo dictata cre- dis; r laudib; p̄dicat. Sz qd̄ peī est habebat illa tunc q̄uis offensio deo q̄ eā in defessis gemirib; lamentarent. Nostra vō nelcio s; v̄r raroſ habeat q̄ ea intelligentia aut recogitent q̄b; pa- timur afficimur molis. Protectam nanq; de celo inclitā Isrl̄ cōspicimus qn̄ terrena sectari eaz; r carnalia vide- mus. Presertim (in apl̄m) nra cōuer- satio cū in celis esse deberet: nos ecō- trario nūc t̄pis nō nisi caducis et mū- danis incubimus negotiis r turpia meditamus; qd̄ alio putas nisi qz do- minus abiecit nostris interuenientiū/ bus malis r piecit nos in terra.

Hec est recordat̄ sca- belli pedum suorum in die furoris sui

Quia et si illa syon pulcherrima dei le- git habitatio angelico ministerio et ducatu ac dei; prectione suffulta et in deserto multis miraculis ac divinis solatijs divitissime p̄ moy sent aaron ceterisq; scis patrio educata ut vo- cabulo scabelli pedū dñi. p̄f statū di-

vini cult⁹ merito potiret. T̄n nra sy- on glōfior ab vtrog; testamēto p̄di- cat; ita vt videret r p̄uidet eā moy- ses qn̄ ascendit in monte; aaron. s. na- dab r abiud vna cū septuagita d̄ sens- orib;. Et viderūt deū Isrl̄ inq̄t. r s̄b pe- dib; eī q̄l̄ op̄ lapidis saphirini; q̄ si celū cū serenū est. In q̄b; p̄fecto ver- bis patet sensus q̄ eccliam in spū p̄ui- derit dei sub pedib; ad futurā. Pro- p̄terea q̄l̄ celū cū serenū est; aut. qz cel- li enarrant gl̄iam dei. Quā remittere volens dñs baptismi sacramentis. i specie saphirini lapidis cā sibi sub pe- dib; in enigmate demōstravit. Et iō- apheta in spū reor q̄ nō min⁹ illi⁹ po- puli r̄mā q̄z r n̄e syon discrimina di- uinit⁹ p̄uidens flebat nobis cū a deo deiecta multo tēno in die furoris do- mini vt nō recordaref scabelli pedū et suor. Qd̄ sepe cōtingit p̄f p̄ca p̄pli et nūc accidisse iure plangit. cui p̄esse de- buerat xp̄s. r deambulare q̄ ei nunc tempio pessime dñi ā inimic⁹. Nec re- cordat̄ solū sui aut scabelli pedū suo, rū in die furoris sui; qn̄ dei impugna- tur iura i nobis r dñan̄ mala. q̄ Le- terū anima peccatrix moralit̄ q̄ quō- da lumen scientie r speculū divine cō- templatōis habuit. Cui⁹ r nomē scri- ptū in celo fuit nō min⁹ lugenda cre- dit; qn̄ in terra p̄stituit r p̄fanat. qn̄ vi- chis polluit r inq̄nat. qn̄ pedes dñt vestigia videlicet p̄ceptoz̄; de cor- de explosionis gressib; abolent̄ dei cum esset templū habitans de⁹ in ea et de ambulans; ecōtrario nūc. p̄f cecitatē cordis r neqt̄ia praeve actiois. de cul- mine v̄tutū q̄l̄ desumo celi v̄tice i se- ditatē flagitioz̄. plapsa in die furoris dñi ab hostib; cōculat̄; diripit; r di- lacerat. Nec ēdñs recordat̄ ei⁹ q̄ no- luit stare in luce v̄tutuz̄. Prope qd̄ et d̄ iij

Liber

Secundus

tradidit eam in die furoris sui. Deq
sane die p̄sens p̄baloquit. Male,
dicta inqt dies i q̄ nat̄ sū; dies i q̄ pe
perit me m̄ mea; et n̄ sit inqt bñdicta
Quenimirū dies; ut supra iā dñe fu
oris dñi iure appellat. Ad quā anīq
deciderit collens se de membris xp̄i
peccādo faciens se membrū meretri
cis id ē diabolū q̄ meretriciat. Non
recordat in die ire: q̄ non stetit in die
quā fecit dñs. Idecirco sp̄era et dereli
ctia a deo. cōculata ab hostib⁹ nō mi
nus a p̄betera q̄z et ab om̄ib⁹ xp̄i mem
bris digne plangit q̄ se de tanti bono
ris culmine ad tantā devolverit inri
sionem in insaniē; et ad tantā se ruinā
deiecerit. Unde sequitur.

BETH

p Recipit autem do
min⁹ nec p̄cepit.

oia speciosa iacob. Be
struxit in furore suo mu
nitioses; virgines iuda
deiecit in terrā polluit re
gnum et p̄ncipes eius.
Decoia iudeis accidisse manifestū
est. Sz q̄ id dñm fecisse plangit; nō
sic accipiedū q̄s eo ipollente irlm̄ pec
cauerit; sz q̄ iusto veroq̄ iudicio pri
mū peccare hic aut alibi p̄ innumera
deinde p̄ penā p̄cti p̄cipitare. v̄l cete
ra q̄ sequuntur p̄misit. Prop̄ p̄ctā eīm
iudeor̄ ad silitudinē gentiū ceterarū
q̄ circa eos erātūritat̄ dñs tra. didit
pplm suū in man⁹ gentiū et dñati sūt
eoꝝ q̄ oderūt eos. Nec p̄cepsit oia spe
ciosa iacob q̄ hēbat̄ ornamenti famo
sissimi tēpli; et cultu ceremoniāꝝ q̄ se

glossores ceteris gentib⁹ credebant;
Que nimiz dñs p̄cipitavit et destru
xit in furore suo ut intelligeres dñm p̄
ea s̄ ipsos req̄sisse sibi i cultū et gliaz
et laudē nois sui. Illi v̄o ecōtrario il/
la p̄ferentes in q̄b⁹ gl̄abānt se in pu
dicijs et scelerib⁹ tradicerūt; s̄ plen⁹
in bac ultima q̄ sub romaniis accidit
hec oia cōp̄lenz; q̄s si in testeis valis
vniuersa illa q̄ in legelegunt; ad um
brata fererent in regno; in pplō in du
cib⁹ et ministris; in tēplo; et vasis om̄i
bus; in sabbatis et solennitatib⁹ in ve
stib⁹ et sacrificijs; in cultu religiōis; et
in oib⁹ q̄ de his adymbrata pdicant.
Nempe q̄ nibil aliud filerūt ista oia
nisi q̄i q̄da magn⁹ p̄bhera v̄l p̄pheta
Ueniēte v̄o xp̄o cū p̄p̄cta cēnt singula
deo q̄ i cīdē vasis regebanz p̄cipita
rāt̄ oia illa et cōfracta, destructa et de
iecta; polluta et p̄fanata; ut cūctū in or
be terraz videret mīstica et ineffabilia
sacramenta q̄ tegebanz luce clari⁹ re
serata. Etio inq̄ polluit regnū et p̄n
cipies ei⁹; q̄n cūcta speciosa eoz despe
xit nec p̄cepit p̄empto xp̄o; et sine ipso
de q̄erat ois ista p̄pheta oia p̄stiu/
ta et coinquitata iudicavit; intantum
vt de oib⁹ nec remaneret testa; i q̄ por
ter ignis de incendio. Et hec ē lamen
tatio p̄pheta tam immanis et intolera
bilis. Q̄ Dylsite aut̄ ad eccliam per
cante pplō hec i ure referunt; q̄ (fm
apl̄m) si naturalib⁹ de⁹ nō p̄cepit ra
mio; q̄nto mag⁹ nobis q̄ cū essemus
oleaster inseri sum⁹ in bonā oliuam.
Et si eoz d̄sperat̄ officia; q̄nto mag⁹
et nr̄a polluunt̄, cū polluta fuerit mēs
et ps̄cia. Ergo q̄s speciosa sit ecclia et
et pulera. Sepe in cantis colaudat̄ Sz
et in psalmis. Astirūt inqt regina in ve
stitu deaurato circundata varietate.
Enī p̄stat q̄ speciosa valde est et sus

nis. Pulchra qdem ve lunatelecta vt sol. Sed esse ex crescentibz culpis aut p pres aut in toto detinet dñs speciofa eius ad cōtumeliam et ignominiam in manibz hostiū. Speciosa quidē quia candet sicut liliū inter spinas; qn pulfocant. Deicere ait dei est iusto suo iudicio pmittere vnu quēq̄ ire post cōcupiscentias suās; et destruere auxiliū gratie sue ac misericordiō prestat. Pro qbus si essent nobis lacrime iugiter cōspicim⁹; vnde flere debem⁹; sed qd graui⁹ est iam talia rari⁹ q̄ re cogite. Destruunt itaq̄ munitiones eius qn pugiles et custodes eccliarū q̄ ea⁹ munire et circundare suo auxilio et doctrina cū omni cura et sollicitudine deberent, oblectamentis b̄ vite et voluptatibus ad priuans. Quos q̄ nō se intelligunt destructos et dissipatos suis prauis acerbogenitirz deplozar chorus sanctorū; quia in illis et pulchritudo desperat et fortitudo gregis infirma. Est namq̄ ecclia xp̄i quasi ierlīm edificata et ciuitas; et sicut turris David cuius pugnaculis suis. Mille clipei dependent in ea, omnis armatura fortū. Sed cum muri eius pastores videlicet ac custodes animarū suis destruunt acerbū facile hostis omnianā introiūs speciosa ciuitatis deicit et diripiſit; q̄si ciuitas que vastatur. Unde sequitur

Deicet eā in terram

Ergo ecclia deicit in terra; qn terre, nis acerbū vicijs occupat nec est qui sustinet eam doctrinā virtibus vñ bonorum operū exemplis. Propterea cu⁹ talia in q̄libet ecclia cōtingent; modiūna vltio iuste sequit. Polluit inquit regnū et pncipes ei⁹. Tunc itaq̄ eos polluit qn ei⁹ eq̄tas pollutos on-

diti; q̄ debuerāt seipsoſ et alios castos corā deo atqz immaculatos custodi re; et facti gen⁹ regale; sacerdotiū sanctū iure tunc polluti p̄nunciant quādo de tantū culminis throno seruitio ruinueniunt. Tūc cū ppheta mag⁹ ludū censeo; q̄ sicut alibi legit̄ culpa sa cerdotū ruina populi est; vñ et iudeorū fuit. Tropologice vero deicet domi nus speciosa; cu⁹ libet aie neq̄ par desiderijs relicto intrinsec⁹ casto dei amore cui dictū fuerat. Audi filia vñ de et inclina aurē tuā et. donec cōcū p̄fiscat rex decorē tuū. Et destruit omnes munitiones ei⁹ in gyro in ira furoris sui. qn fide infirmat. Nec valet tē p̄tationes boltū sustinere q̄ inferuntur q̄ intus p̄mū pdidit specie et pulchritudinē casti amoris. Alioqñ nisi prius intus anima corrupta esset et fe da vicijs; nequaq̄ dei destituere extenuis virtutū quibus prius ab hostiis ne irrumperet muniebat. Et p̄ ice etā i terrā q̄ omnino tūc de throno regni i terra corruit qn intus con nubium casti amoris violauit; et sor dibus viciorum se admiscerit. Unde valde cum ppheta nobis lugenduz q̄ de celi culmine proscimur in era quo tēs terrena sectamur; et implicamur vicijs. nequando dicatur nobis. Terra es et in terram ibis. quia nisi prius anima intus speciosa virtutū per didisset; nequaq̄ munitiones ei⁹ erre riū dñs destruit pmitteret. Et si i gero destructa esset nunq̄ de celo in terra cecidisset et totū tēra saperet. Sed q̄ int⁹ pulchritudinē amissit thron⁹ di cē deicet. Hinc ē qd ei i terrā deicet; et dñs ea polluit. Polluit inquit regnū et pncipes ei⁹. Regnū ḡ polluere est eoz

d iiiij

Liber

pollutā iudicare in q̄ de⁹ templū sibi
statuerat. sed ipsa a dyabolo vicijs p̄
stituta. pfanak z polluit; vna cū eis
dēm suis sensib⁹ q̄ cā male carnalit⁹
principiant⁹. Quā dñs mor expoliat
bono: regni z principatu eius quē
habuit in p̄ceptione baptismat⁹; et
vniōe sacri chrismat⁹. Vincqz seqꝝ.

ḠMEL

¶ Onfregit in ira furoris om̄e cor nu israel: auertit retror sum dextram suam a fa cie inimici; et succendit in iacob quasi ignē flā me devorantis in giro

Non solū em̄nūveriss⁹ regnū iudeo: p
dñs destrurit; qđ est om̄e cornu ei⁹ frin
gere z defensione; dexter sue ab eis
auertit; terrāqz eo: in man⁹ hostiuz
ad deuastādū tradidit; z ierlm̄ no
strā que sponsa iure adīo appellatur.
qñ recessit ab eo z his q̄ nō sunt dī
diuersis scelerib⁹ seruicit; polluit; do
min⁹ z o: cornu ei⁹ confringit qđ ei ere
xerat in domo dauid puer suis quart
inus nulla sit ei vis ad resistendū in
imicis. Uerū z manū suā retrosū cō
uerrit a facie inimici; quā extēta te
nebunt ad ultōne eo: q̄ cā inseparab
nis p̄ ipsa retrosū a dō sedisset.
S̄z q̄ prior retrosū abiſtū p̄ de⁹
ei qñqz auxiliū dextere sue subtraxit.
Per dexterā nanqz v̄tus p̄is id ē in
telligit; q̄ ab eccō mor auxiliū grē sue
retrahit; cū ipsa se amatorib⁹ adulter
ris expoluerit. Recimerito cū sponsū
vidēs p̄ amatores suos spreuerit se

Secundus

ab ea sponsus dexterā defensionis s̄b
trabit. Un̄ mor cū talis auxilio deto,
laktoē cornu ei⁹ dñm ɔfrēgisse a p̄ba
plangit. H̄nanqz ecclia sua cornua
babēt z heretici z falsi p̄phete sua. S̄z
tūc iure om̄e cornu ei⁹ ɔfringit; q̄ ne
glecto sponsi amore q̄ sibi cornu salu
tis erexit. Post sua p̄cupiaz illecebra
ire n̄ metuit. Hic dei destituta manu
p̄uatur bonis; corrupta luru libidi
nis. Propterea lugens p̄pha subdit.
Succēdit in iacob q̄si ignē flāme de
vorantia in gyro; q̄ cū dei desolatur
grā z suis eneruaz virib⁹ immergunt
se varie cōcupiscentiarū libidines q̄
bus succensa flammat⁹ in gyro ne pos
sit euadere q̄si ab igne int̄ forisue de
uorat. Typice aut ad mores bñ re
ferit; qñ qđē z anima sua cornua habe
re p̄hibet. De q̄b sane cornib⁹. Om̄
nia cornua p̄cōz ɔfringat̄ exaltabū
tur cornua iusti. Cornua nanqz aiaꝝ
sunt fortia q̄libet virtutib⁹ quib⁹ nouit
fidelis autima omnia sibi aduersan
tia repateret; z q̄si fēnū aut puluerez
in aerem ventilare vel dispergere. Ne
mo igitur q̄ ignorat̄ q̄ cornua nō s̄i.
mulcum altilib⁹ nascunt̄. Inest tamē
eis causa nascendi. Anima vō nō ex
nature instinctu virtutibus armatur
sed dei munere. Iz z ipsa prius habue
rit a nature bono concipiendi gratiā
z nūtriendi que cōceperat efficaciam.
Sed quia z se pdidit et libertatez na
tute alia sunt que confringuntur de
peccati origine nascēta'. alia vō que
exaltantur z crescunt de virore diui
ne gratie. Nec quia sibi iniucem ad
uersantur dñs confringet omne cor
nu ab israel carnali ne diuti⁹ vicula se
extollant. Un̄ p̄pheta gemit nō quia
franguntur. sed quia in furore dī vna
cū anima conterent. De quo furore

Capitulo II

tremens dauid aiebat. Dñs en in furore tuo arguas me neq; i ira tua corripas me. Contrahit autē t auertit manū suā dñs a facie inimici animā insequētis, quia ipsa pūs se hostibus exposuit t recipit i nus adulterū. Idcirco qd de sinu dei egressa foris omnia cū dina vt videret filias regionis būius seculi vulnerata est a diabolo t in membris eius cōpactū iā in furore suo dñs auerit manū a facie inimici ne p̄bdat auxiliū cōtra eū cui male p̄pus subdidicerat. Quia de causa p̄tia t isrl carnalē iudeos videlicet abire permisi in extermīnū, qm t ipsi p̄us leprosi erat, nō qualicūq; leprosa sed p̄petua. Qx manu moyſi signabat cū extenderet t leprosa fiebat. Lū xō reuo cabat eā in sinum munda erat. Hinc qz dauid ad dñs. Ut qd auertis inquit manum tuā t dererā tuā de medio sinu tuo iū fine. Quia man⁹ moyſi extensa designabat iudeos exilis a deo. t extēs esse ad prauata opera. Idcirco t manus moyſi mūdi fiebat. Et hinc ē qd dauid certe in reuocabilē eoz, capiuitate quasi offenso deo loquitur. vt qd auertis manū tuā t dererā tuā de medio sinu tuo vsq; in finem. Ahi patenter dicat. Quādiu tu auerteris manū tuā nec remittis eā in sinu, ipsi extensi inter gentes imundi t leprosi erūt. Hec idcirco dixerim anima que de sinu dei se p̄iecerit ad secularia de- sideria p̄aminata erit. Neq; em⁹ dñs alios souerz defendet, nisi qd sub aliis sur i sinu gestat t nutrit. Reliq; vo qd se inde p̄iecerint audi qd seq̄itur. Et succedit in iacob qd ignē flāme deuo, rantis in gyro. Qui apfecto miseram animā semel de sinu dei ex crescentib; culpis egressam in furore suo dñs cā libere possidcre imūdis spiritib; per-

Fo. XXV

mītertini forte misereat eū rursus vt cōuerta t ad sinū, qui eā succendat igne. Cū p̄scētiarū in modū flāme de uirates. Et videbū si n̄ septuaginta acri forna illa babilonis succenda ut cōcrem̄t qd scūq; repererit de chaldeis.

B E L E T H

t Et endit arcū suū
quasi inimic⁹, fir-
mavit dexterā suā qua-
si hostis, t occidit om̄e
qd pulchrū erat visu ta-
bernaculo filie syon. ef-
fudit quasi ignem indi-
gnationem suam.

Lunc hec oia fecisse constat dñm. qd
dimicātes hostes p̄tra hierlm chatde
os scz sine romanos explore permisit
sua iudicia nec refellit. Ipsi namq; qd
arcub; i manu dei p̄ati longe fuerant
t exteli ad ultionē. S; qd syon voluit
redire ad eū, neq; eū suscipe, in cuius
manu distensi seruabant vsq; ad ple-
nitudinē t p̄is ut de plenitudine, t cō-
pleta mēlura delicto t plenitudo vin-
dicte p̄cederet. Et qd noluerunt eē amī-
ci, iure fact⁹ eis inimic⁹, qd iuxta vo-
cem psalmi. Lū sc̄o letis eris t cum
viro inocēte innocēs, neenō t cū p̄ier-
lo puerit. Sic t cū inimicis iure ini-
micius plāgit, firmavit autē manū suā
qd hostis; qd et ipsi aduersarij extite-
rāt divine legis, ut vel sic addiscerent.
Qd nō in suo gladio possiderint frā, et
brachiu n̄ saluauerit dei, s; derera dei
t brachiu ei⁹ t illuminatio vult⁹ ipsi⁹.
Qd qd noluerunt aia aduertere, occidit
om̄e pulchrū visu i tabernaculo filie:

Liber

Non quoniam vniuersa exterminari punitur
et demoliri. Nec distillare fecit sed effusit
quoniam indignationem suam. Quod me
lius de captivitate quam sub romanis ac
cedit intelligitur. quoniam tota effusa indi-
gnatio dei cernitur. ¶ Allegorice vero
contra ecclesiam quoniam dicit arcum
suum quoniam inimicus. cum ipsa sibi inimicorum
nec vult sponsi monita obandire ut
ad eum redeat per humilem satisfactionem
idcirco contra eam arcum extenderet quasi
inimico digne plangitur. Per arcum
non quoniam intelligit. quo vnumquamque
en presentiori aut pacatur ut corrigatur
aut quia diu tendit in extremis per
cum summata fuerint grauius ad pu-
tendum relaxatur. In uno eodemque arcu
auditorum dei sagitte ad iacula prepa-
rantur. Siq[ue] de aliis sunt fulgurates et
quoniam sagitte mittunt electra de pharetra
domini ad veterem hominem puniebant et vi-
cia ferenda. aliis sunt qui mittuntur ad af-
fligendos quosque certe aut ad coro-
nam. aut ad correptionem. aut ad penam
superlitionem. Sed de illis gemit ecclesia
et plangit quoniam dicitur quasi inimicus aut
per hereticos aut per ipsum diabolum. aut
per membra eius ad vulnerados quosque in
ecclesia intendit. De quibus in psalmo.
Ecce petores intenderunt arcum. para-
vere sagittas suas. in pharetra et sa-
gitte in obscuro rectos corde. Nam
hominis sagitte de arcu dei scilicet divino
suo iudicio veniunt. ex quibus unius electorum
Sagitte domini inquit in me sunt. Et da-
uid. Quoniam sagitte tue infixa sunt mihi.
Pro quibus itaque sagittis arcus quod ten-
ditur a domino viri durius feriatur. Delin-
quentes amare plangitur immo non
quia peccatum ut corrigantur. sed quod
arcus in furore extendit ut amplius
quoniam peccante corde induratur demum
quoniam grauius ob immanitatem scelerum

Secundus

feriat. Hinc quoque et in psalmis. De-
disti metuendo te inquit significatio-
nem. ut fugiant a facie arcus. quod om-
nino quanto magis ex dei patientia
iudicij regis extensis. tanto retribu-
tionis vindicta durior accumulatur.
Furmat ergo dexteram suam quasi hostis
contra ecclesiam delinquente cum ea incelsus
santer vindictis prosternit et duris ex-
rebat ad eum postverbera aut indura-
ta in his quoniam percutunt tradas ad suspi-
ciosus status manu obfirmat quasi bo-
stis occidit in tabernaculo eius omne
quod visu pulchrum est quoniam oia preciosa
eius membra diripere permititur et truci-
dare quoniam talia fieri ne videremus
Unus nobis magis flere vincit perpeta
coegerit. quoniam effusa est quoniam ignis ad de-
vorandum indignatio domini cuius peccau-
mus. Et quia ista ex peccatis impegi-
siam atrociorem sunt et inremediablem
iam ex causa peccati quoniam cotidie admittit
timus. nec tamen sic aut lentum aut ad per-
cutientem nos deum redire conamus. Sed
effusa contentio super principes nos oculos
errare fecit in iuio et non in via. An non
quoniam cuncta in eo videbatur quoniam loquebantur.
In quo sunt ea quoniam necdum sunt ut futura
ra sunt que nostris accidisse repozito
deploramur. Nequaquam igitur dicimus
videntes eos appellatos aliunde. nisi
quia plurima longe post prouidebatur in
spite. Unus etiam quoniam de nobis diceret. Et
effudit inquit quasi ignis indignationem
suam quasi ignis ita ut videas oia con-
flagrari discordiarum incendijs et con-
cupiscentiarum flammis cremari. et ne-
quaquam opus sit ea deflere olim quem co-
gerant. cum et ipsi nunc celestiora comitentur.

tim⁹ in eccl⁹is ⁊ grauiora peccam⁹
¶ Siquidem moraliter cōtra delin-
quentē animā dñs arcum suū quasi
inimicus extendit. cū eam peccantem
conspicit. nec emollit ad penteentiam
sed manus eius adhuc extenta post
innumeris ora ire permittit criminis
nec avertit. intantū ut quicquid visu
pulchrum in ea naturaliter intus in
moribus quasi in tabernaculo vide-
batur. Dñs perimere dicat. quādō fe-
dikate vicioz eam constuprare gemit
et omniū morum honestū interius
violari. Tunc demū quasi iam p pe-
na peccati malis eius exacerbar⁹. Em
apostolū quādō qz tradit eā in passio-
nes ignominie ⁊ effundit flaminā li-
bidinis ut cat misera iā captiva post
incendia desiderij sui faciens que nō
cōueniunt etiā illam que sunt contra
naturam. Hincqz sequitur.

H E E

f Actus est domi-
nus velut inimi-
cus. precipitauit israel.
precipitauit omnia mes-
nia eius. Dissipauit mu-
nitiones eius. ⁊ reple-
vit in filia iuda humilia-
tum ⁊ humiliatam.

Nec omnia ad litteraz manifesta ē de
iudeis relatione; ut fonte lachrymarū
cōmoueāt verba. ⁊ ad lamēta sensus
inclinet. q dñs q eis olim duxor fue-
rat ⁊ custos q cū eis gradiebatur ⁊ lo-
quebat de singulis quasi amicus ad
amicū clemens ⁊ pius. Nūc econtra-

rio dum vindictaz rependit. sit eis qz
inimicus suo agente iudicio. Quādō
vo ad litterā expectat iā supra eadem
plankerat ubi sit. Nec pepercit offia
speciosa iacob; destruxit in furore suo
munitiones virgines iuda. nī quod
hic addidit i furore suo. Sed tantum
dem est cū ait. quia fact⁹ est ei inimic⁹
⁊ mentia ppter speciosa ciuitatis mei
tro adlustron ut alia essent q deflet⁹;
sed ut retrekendo se ad lachrymas am-
plius puocaret. ¶ Quia de causa in b
codē tpe quisqz intrasti ad ea q plan-
guntur magis magisqz charitate de-
uotus lachrymas debes requirere ⁊
ad singula qd defleas vna cū pphera
reterere qz qd fastidias inuenire. Ne
foste quia dñs deus exercitū nos vo-
catur p esaiā in die illa ad fletū et ad
planctū ⁊ caluictū ⁊ ad cingulū sacci.
econtrario nos ad gaudū ⁊ leticiam
vanā erigamur comedere seu bibere
quasi cras morituri ut deinceps nibil
expiamur boni maliye sed qz lanugo
imp̄sentiarū sim⁹ auferēdi. Enī ⁊ salo-
mon. Belius ē in qz tre ad domū lu-
ctus qz ad domū cōiuqz. ¶ Prop̄ea
⁊ nos quia intrauimus ad hui⁹ ope-
ris instituta ecclēsie. flentes videam⁹
spiritualiter qd acciderit. Quia quoti-
ens sponsa et amica que vocatur seu
sponsa atqz immaculata se auerterit
ab amplexib⁹ casti amoris inimicci.
as cōtra ei⁹ agendo pcepta sibi cōtra-
bit. fitqz sponsius ei quasi inimic⁹. Ec-
mira dispensatione tēperat sententiaz
seueritatis. dum quasi et non ex toto
inimic⁹ dicitur. quia etiā videatur cā
deserere in manib⁹ hostium ⁊ afflis-
gere aliquotiens intantū ut penitus
destituta credatur. Non de crudelita-
te inimiciciarum forte venit si se de/
mum conuerterit. sed de prouidentia

Liber

pietatis. saltim malis perpessa ut ad eum flagellata redcat. Et notandum quod per misericordiam israel quoniam misericordiam cordis auferat ne divinitas possit videre tamen deinde precipitatur inquit et omnia mentia eius. Habet igitur hierusalem sua mentia quod ad pulchritudinem et decorum pertineant nrae religionis. Habet et munitiones quodibus muniamur civitas ne intrupatur ab hostiis. Habet quod est honesta. hz et ibonesta. Sed qui in honesta sunt inquit apostolus nostra habundanter circuimus honestate. quod sunt in ecclesia simpliciores. et sancta conversatio viri. sunt et rustici. ea visitate coniecti. tamen utriusque valde necessarii. Qui oculi et si videant in munitionis ecclesie honestiori vita coadūcari nec valent fide vel doctrina eam munire. Unum frequenter dominus ex crescentibz malis precipitare aliquod promittit quod videbantur ornamenti ecclesie esse aut in heresim aut in aliquo vite flagitia. Sed et munitiones eius quod sepe dissipat. cum eos quod defensores et deberent errare sinit. et prauis suis actibus dissipari. Deinde replet ex utroque seru. et multiplicat. humiliatum. et humiliata. quoniam fraude demonum in ecclesia plurimos costuprari delicit. opibus promittit. Porro moraliter omnia habet sua virtutem mentia. Quia sicut sunt in verbis per ornamento decoris nonnulla quod mentia vocantur et munitiones in defensione quibus civitas tuaetur. ita sunt dona alia quod nos munimur. alia quod ornant animam simul et ecclesiam ut pura prophetie dona. genera lingua. interpretatione sermonum. curationum genera. Que nimis quasi quedam mentia mentis sunt. Que etsi quisque non habeat. et stare per fidem et iustitiam potest. quoniam ornatius altitudine donorum et virtutibus sine quibus saluari valerem minime esse videat. Nam fides et spes atque chari-

Secundus

tas non nostra mentia. sed munitiones sunt. Que si habere negliguntur. hostii insidijs patemur. De iudea vero quia prophetia atque doctrinam vel miraculorum signa abstulit dominus. mentia eius precipitatur. quia fidem spernit. atque charitate propter eius duritiam auferri promisit. munitiones eius dissipare studuit. Ubi nihil mirum rectus ordo seruatur. quia cum peccatrix aia relinquitur. plus ab ea virtutum dona que ad manifestationem spiritus data sunt. et postmodum fidei spiritus atque charitatis fundamenta destruuntur. Que cuncta dominis a predictis ablata iudeis gentilitati tribuuntur et his que infidelibus abstulit. meritis fidelium ornavit. Quibus cum rursus aia expoliatur. fit ei dominus una cum eiusdem iudeis inimicus. Et quod prius dicebat ero inimicus inimicis tuis et affligentes te affligam. ipse de meum eide inimicatu ait et affligere permisit. Unum et repletum in ea humiliatus et humiliata cogitationes videlicet immundus atque nefandi sensus. et ex utroque intus fornicatio contumelias augens. donec confusione induita forte revertatur et conuertatur ad penitentiam. Sequitur.

III

e. Dissipauit quasi ortum tentorium suum. demolitus est tabernaculum suum. Oblivisioni tradidit dominus in syon festinatatem et sabbatum. et obprobrio indignatione furoris sui regem et sacerdotem.

Ubi primū notanda est structuraverborum quātō splendore in hebreo reniteat q̄ translata in nostra principia versuſ cā diffusam sermonuſ elegatiā habet. Nam postq; luit quō obterit dñs caligine filiā syon sic deinceps p singula concinentia gradatim verba defleuit ut possit ad oia quō que non minus interrogantis ē particula. q̄z r dolentis r administratis coaptari. ut dicatur quō piceat. quō precipitat. ut. de struſt. deiecit. polluit. r cetera que di cunt. Sic itaq; plangit simul & dolet. oia ut nunq; videat stupor r admira tio vel gemitus iunxit. dū ad singu la se distenda. Hinc q̄pe quasi dicat Quō dissipauit quasi horū tentoriū ſuū. vel quō demolitus est tabernacu lum ſuū seu cetera bmōl q̄ plangunt. Que nimiriōia. ppter peccatacōtige runt. israelitarū q̄ dñs dissipauit ten torū ſuū quasi horū. r tabernaculū demolitus ē. qui ea hōſtib⁹ demoliri pmisit. Sed in tentoriū noīe et taber naculū q̄uis vñ videoſ ſentire. quia tabernacula inde cīndent dicta q̄'cor tine funib⁹ diſtentet. tabulis iſtakn/ eib⁹ appendereſ q̄ tentoria ſuſtinet in in tentorio tabernaculū q̄d moysel erexit in dēſerto poſsum⁹ accipere r in tabernaculo templū qd ſalomon de dūm edificauit. Que vtraq; ppter ſe lera iudeor⁹ dñs in manib⁹ inimico rum diſſipanda r demolienda tradi dit. Primiū quidē repulit tabernacu lum ſylo. tabernaculū ſuū vbi habi tauit in hominib⁹. Deinde ſicut ipſe p prophetam ait. Faciā domini huic vide licet tēplo ſalomonis in quo iuocari eſt nomē meuz. r in quo vos habentis fiduciā ſicut feci ſylo. r piciam vos ſi eut proici vniuersos fratres vſtros ſemen effraim. ¶ Leterū iurta angō

gen valde plangendū q̄ multos in ecclēſia ſic diſſipari conſpicim⁹. demo liri quaſi ortuſ. Sed de quo dicatur orō vīdeam⁹. ad cui⁹ ſimilitudinem dñs tentoriū ſuū ſez synagogā iudeo rum reproba. vel ecclēſia obertantē a xpō. q̄if p tabernaculū ſare accipitur diſſipare v̄l demoliri dīcaſ. Eſt nāq; r ipſa ortuſ de qua dīcaſ in canticis. Ortuſ cōcluſuſ eſt ſoror mea. ortuſ conſluſuſ. fons ſignatus. In quo ni mirū orō. puteus aquaria viuentiuſ emanat. r fons orōz vbi aspirat au ster. remouef aquilo. fluūq; aroma ta illis. in q̄ ſponsuſ fructū pomor⁹ ſauū cū melle comedit. Nunquid ad hui⁹ ſimilitudinē ſynagogue vel ecclēſie reproba diſſipant mēbza. cui⁹ emiſſi ones. nihil aliud ſunt q̄z paradiſuſ. Nequaq; hoc dixerim. ſed eſt aliud or tuſ deliciaz. quaſi paradiſuſ dei. De quo moyles i geneti. q̄ leuauerit loth oculos ſuos r viderit omnē circa re gionē iordanis q̄ vniuersa irrigabā tur. anteq; ſubuerteret deus ſodomā ſicut paradiſuſ dñi. r ſicut egyptuſ ve ſſer. quaſi ortuſ deliciarū r volupta tis. Id q̄z itaq; delicias iudei ſuſpi rantes gemebant. ſup ollas carnium alia et cepas. peponesq; ac cucumeſ ras egyptioſ ſe diſideratē. que om̄ia in animo ſunt eoz qui terrena ſapiunt. Id cui⁹ ortuſ ſimilitudinē diſſipat do minuſ nō min⁹ de ecclēſia laſciuētes r ad ſodomica egyptioſ que diſide ria prana reflectenteſ ſuā r de ſynagogā oberrātes. Demolitur ergo do min⁹ tabernaculū ſuū. qñ in ecclēſia degentes ſcelerib⁹ r flagitijs pmittit extermiari r vicijs intus omnia con cremari. Ultioquin ſpiritus ancro teſte niſi q̄ ingreditur ſine macula r opera tur iuſtiō. potest conuertari in taber

Liber

naculo dei. neqz absqz his q sequunt in eo coedificari. Quibus ptermissis pceptis etiā obliuioni tradit dñs qui nunqz obliuionē patit festivitates et sabbata nre quietis. Non q solēnitas ei nō placeat nre religione. sed qz dei p̄us tabernaculū v̄ tēplū spūstā etiā nobis violat. nō est in quo reliqua deo vt placeat offerunt. Un obliuioni ea tradere censemur. quia non nobis profecto ad iusticiā sine bonis iustisqz opibz imputant. Immo rex z sacerdos oprobrio tradunt. qui san. etiam dei ecclesiā nutritiuxta elaias debuerāt. ex quo et erit inquit reges nutritiū tui. Sed quia templū sancti. spūs prautē violent operibus opprobriū sunt magis bi in ecclesia qz dec⁹ De qbus dauid. Et nūc reges intelli gite eruditimi q iudicatis terrā. ser vite dñi in timore. vel cetera q sequuntur. Unde insinuat quia gen⁹ regale z sacerdotū sanctū sum⁹. si pias z sa luitares deo hostias offerre volum⁹. Tabernaculū sancti spūs i quo digne offerant etenim ne demoliat vičis diligenter necesse ē obseruem⁹. Mo roaliter autē aia habet tentorium z tabernaculū in quo sepe spūstā cum ea confabula. Qd mor dissipat quā si ortus si se resoluerit in luxu z varia oblectamēta prae delectatōis. Dissipantur quidē tentorū z tabernaculū ut ortus non ille deliciarū dei. sed qsi ortus sup quē sargon dux assirio. p esse legit. Sargon q̄ p̄ce p̄nceps ortorum interptōr̄ voluntaribz et luxurie dedicatis. Dniqz z achab rex isrl' vñca naboth. vertere vult in ortū. Qd leiuropa leges tropologie intelligens mori maluit q̄ p̄sentire et hereditas paterna. tanta q̄ vñrtutuz possessio in delicias impī regis verteretur. Sed

Secūdus

quia misera z infelir aia tentoriū suū carnē videlicet q ossibz z nervis cōpa ginatur. delcys z luxu dissipari erre rius cōsentit. et tabernaculū seipsum videlicet interl⁹ voluptatibz demoliri q aliquid q̄ vincā z hereditatē summi patrii in ortū cōcupiscentiarū neqz mo regi trāsmutare pmitit. Et ideo demū om̄is festivitates ei⁹ z sabbata dñs obliuioni tradit. quia tēplū in q offerri deberet voraz solennia celebra ri. his demolitus est deliciarū isleced b̄is z cōstructū carnis tentoriū volu ptatū oblectamētis. Lui⁹ rex z sacerdos dan⁹ in oprobriū eo q̄ bis om̄is officijs infelit. sīa regibz se subdi derit impīssimis. Unī eoz q azotos devastat generationi ac libidiniseri entes. quia azotus generatiōis libidi nis interptāt. Alteri ⁊ o q̄ florētes vi neas xp̄i. in ortū cōcupiscentiarū vult sibi cōmunitari. Et hinc est qd sequit⁹.

H A J

r Epulit dñs altare suū maledixit sanctificationi sue tradidit in man⁹ inimici muros turriū eius vocē dedere in domo domini sicut i die solemni. Altare suū repulisse. z sanctificationi sue dñs maledixisse dicit. quia oīa la critica legio. et altare cum vñueris vñerislibz in quo victimē offerebant. spreuit. atqz simul cum vñbe z populo in manibz hostiū vna cum pugnacu lis diripienda tradidit. Hinc quoqz ingressum tēplū vñueris terre sanct⁹

Capitulo II

Fo. XXVIII

voce dederunt in domo dñi vbi quoniam laudes solennes diebus p diuer sa sacerdotes canebant organa ritu in uiolabili et deuz angustius retinebat gloria. Qd et elias deplorat dicens. Respice autem populus tuus omnes nos et cunctas sancti tui facta est deser ta syon; deserta facta est hierusalem. Desolata domus sanctificatoris nre et glorie nostre vbi laudauere te patres nostri facta est in exultatione ignis et oia deside rabilia nostra versa sunt in ruinis; Al, legorius autem sensus congruente fatus novidebat et repulerit dominus altare suum de ecclesia in qua Christus altare creditur esse. hostia et sacrificium pontifex sacerdos. Non enim aliud altare recte dicatur ecclesie fore quam hoc unum in quo vota et sa crificia offeruntur fidelium. licet et altaria legant plurima. De quibus in psalmis. Altaria tua domine virtutum rex meus et deus meus. Sed sic sunt sancti altaria quemadmodum et lux. seu cetera quod de ipsis predicantur. Idecirco hoc unum altare sub quo sanctorum anime reqescunt ut alteria ex eo iure noventur. Nequaquam fas est dicere quod eum repulerit nisi forte in passione quando pro iudeis orat dicens. Passer transfer calicem istum a me et deinceps. Qd si non potest inquit transire nisi bibat illud fiat voluntas tua. Et hoc sit repellere non enim pro eis audire imo per eos quibus rogat mortes passionis suarum scipere. Unde quasi repulsus a iudeis paterno iudicio translatus est ad gentes. De quo sane daniel. Tu vero inquit repulisti et desperasti distulisti christum tuum. Distulisti autem ne ultra iudeis a missis sacrificio altare esset super quo omnes offerretur hostias. quia profecto sicut omnia illa de sacrificiis figuram gerebant Christum ita et altare de impositis lapidibus quos ferrum non attigerat edificatum cor

pus prefigurabat dominum nullo humano ope contaminatum. Sed quia translatus est Christus ad ecclesiam in eo fideles de uoti sua offerunt vota. Pro quibus et confessis una cum apostolis plangit ecclesia non quod ad se depulsum et translatum doleat. Sed quod pro morte Christus cum apostolis ut una cum eiusdem de resurrectione gaudet. Unus enim mos in oleum credimus ab eiusdem apostolis contradicimus. eo die quo passus est et nulla mystica in obre terrarum corporis et sanguinis Christi offertur hostia tribus reoribus ob causis. Ut quia ipse in veritate immolatus est cuius hec ceteris diebus mystica sunt sacramenta. vel quia ipse pontifex Christus qui ea recte offert eo die peremptus per seipsum descendit ad inferos vel quia templo soluto et altari in mortem depulso non est ex mysterio in quo alio altari corporis et sanguinis offeratur victimae. Sequitur. Et maledicit inquit sanctificationi sue. Presertim quia cum petrus non haberet per nobis (cum apostolo) petrum facies est. De quo moyses in lege. Maledic inquit ois quod pendet in ligno. Hoc ergo meledicit sanctificationi sue in quo nostra sanctificatione manet. pro nobis in ligno crucifixum fuisse. Sicque accidisse et fieri. quod tradidit muros turri eius in manus inimici. quando apostolos qui muris recte creduntur turrim eius. ceterorum scilicet sanctorum tradidit. in temptatione inimici qui eos experierat sicut tritacum ad cribranduz. Et nisi pro eis orasset pastor bonus. a fide lassari in eius victi remanerent manu. Qd autem manu sequitur. Quia vocem dederunt in domo domini sicut in die solenni. Nullus ignorat legentium euangelium quanta contumelie fuerit in domo domini contra in atrij et in plateis quantaque in tota ciuitate illa. presertim cum esset dies solennis.

Liber

Sed nō de illa meditabam̄ q̄ voces
dabāt vbiq̄ altisonas & confusias cla-
more plenas. Hinc quoq; esaias de
sinagoga. Expectauit ut faceret iu-
dicium ecce clamor. Qui pfecto cla-
mor iam tūc in aurib; ppheraū reso-
nasse creditur. Tropolice vt in asse-
ma repulit dñs aleare suū q̄n ara cor-
dis intus pphanaēt et pstituit. vt pol-
luta sit mens & pscia ei⁹. Nō em̄ aliciu-
bi a nob acceptū deo sacrificiū offerit.
De quo dauid. Sacrificiū deo inq̄
spūs cōtributatus. Lor cōritū t hu-
miliatū deus non sp̄nit. Sed cū ara
cordis ab imundi spiritib; int̄con-
taminal. Non incōuenienter vna cum
ipso sacrificio qđ repellit etiā & sancti-
ficatio ei⁹ maledicāt dū maledictōni-
bus subiacere pba. Qđ quia nomen
dei in se sanctificari noluit maledictio
nib; inulta&. & tradunq; muri turrium
eius in man⁹ inimici. Turrece vō aīe
sunt fides spes vel cetera. Quibus pro-
fecto turrib; aīa erecta ad celū vsq; ad-
tingit. Sed quia iste turreos suos ha-
bent muros qđ munian̄ cetera p sc̄
virtutū oīa. Durit turriū el⁹ cū dan-
tur in man⁹ inimici q̄n intus forisue
aīa suis actuib; dissipat. Et dant vocez
hostes in domo dñi sicur in die solen-
ti. q̄n vniuersa vicioz portenta intus
pstrepanit eo qđ isolato tēplo spūssan-
ctiō alij quā imundi spūs in eo ha-
bitant. quo nulla nisi spūssanci orga-
na vtricūs armoria resonare debue-
rat. Hinc est qđ sequitur.

H E T H
**c Ogitauit dñs dis-
sipare murum filie
lyon, tetendit funiculū**

Secūdus

suū & non auertit manū
suā a pditione. Luxitq;
antemurale & mur⁹ pas-
riter dissipatus est.

Amissis ergo pfundē cogitationēs dei
sunt, & ideo inscrutabiles. In qua de-
niq; pfunditatem fuit qđ cogitauit dñs
muri dissipare filie Lyon. et ne daret
cogitādī more humano libera facul-
tas. terendit inq̄ funiculū suū. quart,
nus fīp mensurā delictoꝝ pena p̄ces
deretyltonis. Non qđ dñs cogitandi
babeat affectus. sed nō loquī vīu-
quia oīa ei plementa& ant. et nulla effus-
giunt ei⁹ noticie. Propterea & fm ple-
nitudinē impietatis eoz. funiculus
extensus ē pditionis. A qua sane pdi-
tione dī qđ nō auertit manū suā. do-
nec eis ad mēsurā cuncta rependit
ita vt in funiculo distribuōdō inimi-
cūs sibi terrā eoz sorte dimiserit. Un-
z in ppheraū alibi ipsa eadēq; manus
quia illi nō cōvertunt adhuc legitur
extēta. Hoc qđ ppe est qđ plangit quia
nō auertit manū suā a pditione eoz
vt in sinū eos reuocares sue p̄tectionis
ne ipsi tota die inter gētes ac si man⁹
mōys extēta leprosi & inūdi pareret.
Luxit inq̄ antemurale
& mur⁹ piter dissipat⁹ ē.
Luxisse aut antemurale tropice dicit
eo qđ vidētes se recedentibus angelis
quoꝝ seruabat auxilio lugentes fecer-
it. Sed melius ad nostrā Lyon re-
fertur. quotē dñs sup cā funiculū
mēsure peccatorū nōꝝ & normam di-
strictionis iudicij extendit vt fm me-
rita delictoꝝ ecclesia astigat. Hinc ē
qđ frequēter muri eius defensores vi-
delicet & rectores dissipant. cū aut per

morte in maturi subtrahuntur; aut vi-
tientes hostium impugnatiis destru-
untur. Sed quod iusto dei fit iudicio manu
suam a predicto eorum qui corruerunt non auer-
tere deplozat: eo quod urbs fortitudinis
nisi multo tunc offendit deo non min-
ab inviolabilibus interiusque et a visibili-
bus exterioribus deuastata. Hoc est iniquus
urbs fortitudinis nisi in quod salvator tu-
stra Esat ponendus de canta murus et
antemurale. Sed non in merito luxurie
plangitur in hac peregrinatione nostra du-
lughubres et lugentes nos inserviat. co-
qu in nobis moabites de patre necdus
est humiliatus et corrigitur usque ad pul-
uerentis sub pedibus conculcat. Bilio
quoniam nisi moab sub pedibus ecclesie con-
teratur; nequaquam in ea recte cantum istud
canta. Unus et sacerdos. Quod inquietur ca-
tabimus cantum domini in terra aliena.
Aliena namque terra est in qua deinceps dia-
bolo moab abduc necdum devictus
regnat. Ideo quod luxurie antemurale il-
lius iure plangitur: quod tortu ad caput re-
fertur: quicquid in membris lugendum in-
uenitur. Tunc et murus dissipatur plangitur
quoties ipsa divina auxilio desolatur
non quod murus dissipari queat: sed quod p-
rectio ei ex ea culpis ingruentibus au-
feratur. Non et dominus qui peritura lugebat ie-
gualiter dicens. si cognouissem et tu. quod
aliud quod antemurale eius flebat. Sed
quia indignos se fecerint tanti munis
minus transpositus est ad gentes sal-
uator: quod antemurale qui scit compa-
ti et condolare natis infirmitatibus et
factus est nobis murus. Moraliter
autem dominus cogitauit dissipare mu-
rus filii syon id est anime que filia non
minatur. Ut in psalmo canitur. Audi
filia et vide. Sed quod videretur eam dominus
de arce contemplationis sue ad ima-
tendere ac refrigerari. Logitavit dis-

sipare murum eius: nec tamen libere ita
omnia nudata sint ei et aperto. donec te-
dat funiculus suum: et videat cur men-
sure vel pondere: punienda sunt enim
cuiusque peccata. Primum quodem delibe-
ratur facultas sit anime recedendi ad
penitentiā: et cogitat quod enim et ipsa
antequam dissipetur murus auxiliū ei de
se recognoscet. Erranditur funiculus super
eam iam quanta sint eius delicta vel
qualia si quomodo ut intelligat. Sin
autem mouerit quod non auertit manu vil-
tionis sue dominus a predictione. Et hoc est
quod sequitur. Lurit antemurale: et dis-
sipatus est murus eius. Hoc igitur co-
gitauerat dominus necedum liberet sed seru-
tans et praetans ac deliberans ut ei
covertendi daretur libertas. Illa vero
quod noluit: nec ipse auertit manu a predi-
ctione. Sed in fine ex crescentib[us] malis
dissipatur murus undique: et illa diripi-
tur ab hostiis. Videamus quod temere de
singulis iudicare non metum neque vero,
lunt causas pendere cum ipse dominus p[ro]p[ter]e
non absque mensura et deliberatione de
infrerre iudicium. Lumen examen non po-
test humano fragilitas adprehendere.
In cuius prefecto arbitrio et magnitu-
do penitentiā est et mensura. Quaeve lig-
gere dicitur: antemurale dissipatur.
anime murus fides est: non illa que p[ro]p[ter]e
dilectionem operatur. Sed quod demones
credunt et contremiscunt. Per quam
itaque fidem antequam murus eius dissipa-
retur virtus eius ceterarum construc-
tio: erat ei christus murus et antemura-
le per candem fidem in anima colloca-
tus. Sed quia noluit infelix custode
et defensorem christum habere: dissipatur
virtutum opera et luget antemurale
fiducia videlicet qua credit futurū
dei iudicium et contremiscit. Nec tam
men adeo se valet hostibus iam expo-

Liber

sita expedire vel defendere: nō q̄ ei lo
cus nō pateat penitentie dūz vinitur.
sed quia impius in p̄fundum malo
rum cum venerit contemnit. Qd cer
nens xp̄bera plorat amarissime pro
fecto q̄ videt animā virtutib⁹ desti
tuta; quā p̄usq̄ peccare fluminis
imperus letificabat quasi ciuitatē dī
De qua xp̄bera cecinerat q̄ saluator
ponetur in ea murus & antemurale:
habitans p̄ fidē in cordibus nostris.
Nunc vō ab hostibus obessa p̄ can
tico leticie solum in ea antemurale lu
get q̄ destinata sit ad inferos vbi est
inexpialis luctus & stridor dentium
sine fine habendus. Sequitur

LETI

D Efīxe sunt in ter
ra porte eius per
didit et contriuit vectes
eius et regē eius & p̄n
cipes eius in gentib⁹
Non est lex: & prophe
te eius nō inuenierūt vi
sionem a domino

Juxta hysto: tā p̄ portas desirias i ter
ra & vectes pditos & cōtritos docto
res sinagoge vel defensores vult ostē
dere. Qui dū mentē in terrenis fixēt
rebus dissipati sunt & cōtriti. Regem
ei⁹ & principes ei⁹ in gentib⁹. Idipm
repetere videſ ut p̄ portas reges intel
ligant̄ & vectes principes. Qui si
mul om̄s p̄fracti & pditi sunt in gen
tib⁹ atq̄ q̄si in terra defici; nec valen
tes redire ad eū quē ex lege repromis
sum suscipere noluerūt. Qd aut̄ dicit.

Secundus

nō est lex: v̄l ideo dicātq̄ cōcremata
est a chaldeis. q̄ illis in nulla ē: eo q̄
in omnib⁹ omisso r̄po violata est & de
structa instantū vt iam ei⁹ apud iude
os nulla fit obseruatio. S̄z xp̄bera
nulla deinceps reperiū visionē a do
mino. q̄ ipm veris legislatoē & dñm
xp̄betera: de quo lex & xp̄bera v̄lq̄ ad
iōannē cecinerūt p̄sentialis ad se ve
nientem recipere cōtempserūt. Spirit
alis aut̄ xp̄bera gemit & sup eccliam;
immo ipa i suis gemere p̄bat: & por
te ei⁹. Efīxe sunt doctores videlicet et
magistri in q̄b clavis v̄t scientie in
terra dū carnalib⁹ & terrenis occupa
tur opib⁹. De q̄b sām supra planer
at q̄ destructure essent. Nūc vō aliqd
maḡ dolet q̄ defīxē sunt in tra. Qd
enī infīxū est nō facile mouet. Et hinc
est qd David in psalmis orat. Eripe
me inq̄ de luto vt nō infīgar. Quo
mā qd infīxū est vt dixi nō facile resol
uit vel nescio si remoueri queat nisi
ab eo cui cedunt omnia: nō q̄ demerga
tur & vrgeat sup eū p̄tētus ab yssi os
sum. Porro vectes pditi & cōtristi
unt q̄ bi q̄ diuine legis tannas cre
dēntib⁹ operire v̄l nō credentib⁹ obse
rare debuerāt v̄l in circulos intromic
ti ad diuina mysteria p̄serenda beret,
coꝝ cōterunt virib⁹ vel suis pdit⁹ de
prauant̄ morib⁹. Quibus defīxis & cō
tritis in limo terreni desiderij: etiam
ipi reges de q̄b iā supra dixi & p̄ci
pes in vicīs carnalis vite q̄si in gen
tib⁹ captiuant̄. Qd aut̄ dicit: q̄ nō est
lex: nō iō q̄ nō sit spiritualis: q̄ ex crescē
tib⁹ malis apud imp̄: ob os nō impu
taſ aliquid ec̄. dū cogitare & se sine legis
vindicta peccare. Tales q̄ip̄ docto
res eccliarū ac̄i xp̄bete iudeoꝝ vīsio
nē nō merent̄ diuine inspiratiōis ve
re recte dīceant̄ de futuris q̄ se in p̄sentiq̄

Capitulo II

tu vants et prauis implicant erroribus. Secundum tropologum vero anima sive plangit cuius sensus summis est in terra sed in limo pecti et nulla virtutum est substantia euadendi. Que quod noluit per angustam irare ianuam portas suas sensus videlicet in terrenis perficie oblecat: non est: sed didicit ac continxit rectes et seras virtutum ne vel ad ea immundorum spiritu peribat ingressus. Quibus ita confractis iam deinceps omnis quo regebatur mandatorum dei principatus capti sunt vicibus: instanti ut non sit exter nec visio a deo inuenientur ut corde audiat quod ei de loqua int. Sed effrenis vadit post vanam suam mentem et sui sectaque cordis desideria. Et hinc est quod sequitur verbis plangit.

30TH
s Ederunt in terra
coticuerunt senes.
filie syon perserunt cine-
re capita sua virgines
ierlm. Accincti sunt cili-
cys. abiecerunt in terra ca-
pita sua virgines iuda

Pater sensus et more patrio tantis oppressi tribulatio: b) in dei frequentia habitu plagabatur. Hinc matrem non sine causa aut plagiatur aut plagiatur in quod pluma viri et honestatis et auctoritas religiosis si fuerint nota prius eratis sensu. Quodystico autem senes et cleria et dei tunc merito racentur: quod sedetur in terra. Unus nescio vel si senes vocari debent: aut quod in terra sedetur: aut quod racentur forte tales intelligantur quod ille senarorum dei chororum: cum quod venturum est ad iudicium: quod sciunt eorum iste formam assumere.

Fo. XXX

re. quod ibi lugetur: et ipsi tamen a solio arbitrii non descendere quis videantur vacantes per orbem qui in terra positi non vite maius destiterunt. Sed enim in nobis tales essent: nequaquam dixerimus quod lugere dicent. Unde et eos lugere quod probos greci vocant nullo senectute ope decorantur qui satui torpentes in terra sedetur duabus terrenis et carnalibus occupant opibus. Tales itaque plagiatur quod i danieli super susanna infantile legimus. De quod dicit Inuenientur die plagi malorum nunc venerantur per quam operabatini. Leterum filicis syonis qui perspererunt cinere capita sua et virginis ierlm. et virginis iuda vii significatio eius videantur: quis diversa introducunt nota. Quia renatorum aie illi celesti ierlm sunt filie. Sed babentes duas suas aut ex confessione verefidei: aut ex visione pacis: aut ex speculatorum dilectione contemplationis. Quas bene in cantus languens ait per amorem spissis percutta ab hostibus et custodibus: b) seculi vulnerata: necnon et expoliata pallio iusticie ardore adiuratur dei. Adiuro vos inde filie ierlm si inuenieritis dilectum meum ut nuncletis ei quod amore languageo. Hoc ergo adiutrices et adnuntiatrices quod implorat non propter cinere perseras aut canticis inducas credatis: quod non dubitat cu spissi posse confabulari. Alioquin nisi excellentes ierlm filias eas intercessiones supnasque virtutes et scientiam sublimi um ait et in unum quod tam lacrimabilis eas per se adiurasset ut diligenter vacantes intercessione lametatur: sui languoris: amo regis spissi auribus intimare quantum id est erantem renocet infra greges socialium consilium mestis: peccatum relevet a plaga et saner vulnerata suo vulnera necnon ex politate vestiat salutem iudiciorum. Noue ergo taliter plurimum valeat apud dilectorum sponsum scientiam intercessio animarum,

c) q

Liber

Ideo ardenti animo adiurat eos.
nec dubium quod licet pro se adhuc dubitam
ter dicat quod per eum a quibuscvis aliquid
charius esse existimat. Sed nunquam tales
esse credunt filie quae probeta lugent?
Tel nunquam aspergunt capitata sua et
nere et cilicio vestimenta que festinante
nre vel pueris se gaudent ad ample
tus et oscula sui sponsi. Nequaquam recte
aliquis hoc dicerit. Sed iste sunt filie
syon nomine tantum et regeneratio
nis sacramento quod ceciderunt de thro
no regni aut in heresim aut ad pul
veras vite actiones. Quibus opiliatus
est os: nec audent oculos sursum le
vare ad deum. sed capita sua mente ovi
delicet pulueris aspergunt opibus et
sacco vestimenta cilicio peccatorum con
textu set caparum et pilis. Et quod semel
decicerunt capita in terram. mentes se
intra terrena convoluentes oblectantur.
et anolunt se erigere neque excutere de
pulvere: si quomodo rursus induantur
sponso suis ornamento vestibus. De
quibus ergo et numero fortassis
illa que sic adiurat male vulnerata
et nuda tam evaserat querens dilectum
suum amore languida. Nec tamen se ac
cedere presumit: ad eum quasi impudica
ideo supplex ante se intercessores et le
gatos adiuratos ardenter dirigit et ex
optat. Sed misere interdum anime his
filie dicant syon. ierunt iuda sic se ha
ctenus delictorum circumstant vicissim: et
mentem terrenam obnolunt indumen
tis quod si nunquam velint adiungere. Pro
quibus sane non dico ieremias fratrum
amatorem: verum et omnis sanctorum cho
rus iure plorat nostra et immunita
ma plangit ercidia. quod et si redire vel
lene amissio sponso post percussionses
multiplices et vulnera post nuditate
et maculas forsitan: et si non mox di

II Secundus

lectum: saltim filias hierusalem sancto
se inuenissent animas que illa suis pre
cibus et meritis suis dentibus monitis
et exemplis ad dulcia sponsi oscula re
uecherent. si se de puluere excuterent:
mentibus et a terrenis erigerent. Unde
adhuc et filie vocant iuda et ierusalem qua
tinus auditio noie vere fidei confessio
ne recipiant et adiunctionem pacis quan
doque per bonam voluntatem intendatur
donec rursus per adoptionem coram
platione divine inspectionis clemen
ter recipiat. ¶ Oraliter autem anima
cum spiritu consilia amiserit quasi de se
nectute gravitatis et dignitate matu
re vite in terrenis residens infatuat.
quia nullo sapientie sale conditum: dum
terrena inhabitat; carnisque sectat inlece
bras. Et hoc est sensus secundum in le
ctu. omnes consilij cogitatus et prudentie
actus in voluptatibus huius vite et lu
cris seculi versari. Quibus cum anima
occupat curis: consilium apud deum
omnes animi conatus. Unus et dominus
gemens. Quoniam tacitum (inquit) inuenit
rauerat omnia ossa mea dum clam
arem tota die. Ergo ea que intus qua
si inveterescuntur duis veteris hominis
lucra sectantur quod aliud quam curiosi senes
de specula celestis vite prolapsi in ter
ra continebunt a bonis et si videantur
tota die in presentiarum videlicet nego
cia vita huius clamare ac querere. Unus
de et filie syon cogitationes se anime
mentem quam polluere talibus non per
timescant acerbos. quod aliud quam puluere
aspergunt caput. Deinde via oritur se
tis circumambit: et caparum pilos glo
riam quam in celestibus habere poterat
mente faciens defraudevolvit. donec
in puluorem revertantur caro unde sum
pta est et finis eius interitus fiat sem
perernus.

Capitulo II

CAPIT

d Defecerūt oculi mei
pre lachrymis, co-
turbati sunt viscera mea
effusum ē in terra secur-
meū sup contritionē si-
lie populi mei, cū defice-
ret parvulus t lactans
in plateis opidi.

Nec dubiu quin adens propheta cōtri-
tionē populi nulliqz sexui vel etati bo-
stes in nece parcere ingēti dolore tur-
bans factu maximo deplorat. ita ut
oculi pre lachrymis deficeret t ois io-
cundirias delectamēti verta in anxie-
tate cordis. Quid em magis dolēdū
qz q natio antiqua semē patriarcha-
rum atqz amicorū dei diuinis legibz
erudit t prophetarū oraculis sep̄ con-
fertata in tantā apostasiaz venerit. vt
bi sui oblitia p̄f imanitatē scelerū tra-
dere in manū hostiū. Ergo spirita
liter quo defecerūt oculi prophete pre la-
chrymis nequaqz reor simpli accipiē-
gum. Sicut dñs dñs canit. Defecerūt
oculi mei; in eloquii tuū dicētes, qn̄
cōsolabets me. Laudabilis quidē et
felix defecetus nō venies ex infirmita-
te carnis. sed ex fortitudine desiderij.
qz omnino mens scēp̄, cū ad ea ordē-
tius intendit q nō vident t semperna
sunt deficit ab intuitu eoz exteris que
plentis vite t vanasunt. Sicqz alij
sunt isti oculi carni. alij q aperti sunt
qn̄ adā vite arboris gustauit pomū.
alij q laudant in sponsa de qbo dī in
canticis. Oculi tui colubaz. Sed cū
isti q colubariū laudant diuinis intu-

fo. XXXI

strati purius atqz ardētius celestia
contēplanū mysteria oēs reliqui defi-
ciunt. qz tanto minus concupisibilis
eterius intendit. quāto isti ardētius
diuina introrsus penetrat t religat.
Qui t videntes p̄pete sunt vocati. eo
q illa q manet. in spū p̄spacatis cons-
piceret. Nequaqz eos ociose defecisse
ingemuit. sed p̄ lachrymis sicuti t da-
uid in eloquii tuū addidit. Felix qdē
defecatio q nō derimētū sed augmētū
capit. dū ad ea crescat oculus in q in-
tendit. Ergo p̄phere oculi cū deficiunt
pre lachrymis. nō min⁹ ea cōmūt que
diligunt. qz que dolent t plangunt. Unū
t ardētius tāto ad ea se dirigit q ma-
nen. quāto vident clarius amariora
esse dīra. p̄ qbo dolēt. Alto qn̄ sanctis
semp dulces sunt lachryme et ad oia
in p̄sentiarū cōgruentes. ppter qd̄ da-
uid. Fuerūt inquit mibi panes die ac
nocte in p̄spetio videlicet t in aduerb
qz sicut panis ad oia q in visibvitate
niuntridec cōgruere. ita lachryme in
doloribz t angustiis. in p̄sūrīs t trū-
bulatiōnibz i desiderioz feruore amo-
ris etiā in gaudio t cōpunctione diu-
ne recordarōnis. fateor q nullus bu-
mor corporis. tanto sale cōditur neqz
eo magis aia qlibet afflictōe mota cō-
solatur. Et hinc ē q ecclia vna cū tero-
mia ad lachrymas qsi ad cōsueta do-
lozis sui medicamenta recurrit. Seqz to-
tam p̄ suis male p̄pessis mēbris. in la-
chrymas transfundit. ita vture cū p̄pheta
dicat. Defecerūt oculi mei p̄ la-
chrymis t oia viscera mea cōturbata
sunt. De qbus nimisū visceraibz tā su-
pra plankerat qn̄ ventrē suū turbatū
dolebat. Quia quippe hoc sunt viscera
qz et reuter. eo q intra ipsum suffit
quāt̄ receptacula cōtūvionis. Per q
vt iam dictū ē. multitudo fidelū que

c iq

Liber

divinis cottidie infra vterū ecclesie re
plerur alimētis accipit. Sed cōmota
psūra rēptarōis aut p crudelitate do
ctrine aut mox prauitote mēr cōtur,
bankz z velut mare seruēt. Pro qby ex
celsiores aic indesinēter. curē z solē. ci
tudinē gerit. Unz ecclia q̄si parturi
ens Cōturbata sūt inq̄ vſcera mea.
z effusum ē in terra iecur meū. Nā p
tecur existimo illi recre intelligunt. q̄
locupletes in ecclia curis z volupta
eibus deseruit sicut z phisici filoso
fontur q̄ in iecore voluptas z cōcupi
scientia sedē habeat. Un tales admo
net apl's reuocare ne sperēt in incerto
dūtiariū. sed q̄ habent inq̄ sūc sīt q̄si
nō habētes. z q̄ vtm̄ hoc mūdo tāq̄
nō vtentes sīt z q̄ possidēt tanq̄ nō
possidēt. Alio q̄n cū se h̄ effundūt. per
varia mūdi desideria relaxant frena
cōcupiscētariū. qd aliud q̄s iecur ecclie
sīt in terra effūdit. Nā (q̄ sicut docet
apl's) vñ (vt ita dicā) cōcupiscētias bu
tus vite z voluptates eas videlicet res
in q̄bo cōcupiscētia nutrit vir sene sua
relaxatōe in terra ea valent amplecte
re. quā omagis cū oia cōcupiscētia p
habene laran. Un gemis ecclia pro
talibz effusum ē air iecur meū in terra
Et notādū q̄ nō epar sine felle habet
ita z diutie vescio si nūq̄ sine amari
tudine possideant. Dicit autē t q̄ ad
se calore suo succū cibor trahat ver
tateq; ī sanguinem. Quē sone ad vsum
pascēdi nutriēdīq; singul' mēbris pre
bet. Et b̄ fore ē qd apl's docet. vt qui
h̄nt sic sim q̄si nō habētē vi i sangu
nē redēptōis sue ea vertat. z singul' ec
clesie mēbris quasi ex habūdāta san
guinis pastum z alimentum p̄beant.
Hinc quoq; sequitur.

Sup p̄tritionē filie pos

Secūdus

populi mei. cum deficeret
paruulus et lactens in
plateis oppidi.

Aci diceret. Effusum est tector meū in
terra sup concritiōne filie populi mei.
Quia ecclia xp̄i q̄ filia sc̄tōp̄ iure vo
catur. tūc cōterif z adfici. rēptationib
us; q̄n iecur ipsi⁹ dūties videlicet z
potentes in terrenis se effundūt des
iderijs. z sola q̄ p̄sentis vite suūt inbi
ant. Tūc itaq; puolus z lactes i pla
teis oppidi deficiunt. q̄n tales om̄i felici
itate leculi habundare vident. Sin
alias nīsi paruuli z lactētes essent in
fide z doctrina xp̄i. p talibz nūq̄ i pla
teis deficeret. Hinc z david. Mei au
tem inq̄ pene moti sunt pedes pene
effusi sunt gressus mei. qz zelau super
iniq̄s pacē p̄tōp̄ vides. Qn̄ quidem
mouent pedes cum fide puoli z in do
ctrina necdū idnaei zelauit eoz felici
tate q̄ terrenis incumbūt lucis. Relin
quētes viā angustā q̄ ducit ad vitam
erexit i plateis z effundūt se vt peant.
¶ Porro tropologice bñ aia plorat
defecerūt inq̄ p lacrymis oculi mei
q̄ amore languida videt vſcera sua
interi⁹ cōturbari. nec valet pceptōes
mētis sue ad ea q̄ oculi intēdit ding
re. vſcera q̄pe ei⁹ sunt pceptōes cog
itationū. Quas itaq; cōceptōes videt
interi⁹ cōturbari oculos recte intētio
nis. z deficit p lacrymis nec valet li
bere cōtueri ea q̄ cupit. dolore p̄miss
amaritudinis. qz effusuz ē inq̄ in tra
iecur meū. idē ois ei⁹ voluptas z p̄c
piscētia lux⁹. q̄n̄ cōlūmōe etiā mea
divinus ignis extingnit. Et qz ignis
būani corpis i iecore vt aut p̄fide
bie credit inde vſq; ad cerebꝝ subno
lat. deinde vſq; ad oculos ceterosq; sen

Capitulo II

Fo. XXXII

sus et sic per membra diffundit. Unde cum pna emes et cupia ei in malum, et ignis ille de ictore in terra effuso ad oculos usque ad tollit; quod aliud quod defectum recte intentionis inferre credit. Et hinc est quod plangit. Defecerunt oculi mei per lacrymas, quae ex dolore quod lachrymena, scuntur, defecit diuine prophetarioris generatur. Et non tamquam effusio ictoris ad terram non nisi de ictitone aie quod filia sancta eadem debuit. eo quod concubata est ab hostibus esenit. Unum tamen exterius sensus virorum gratiae paulus quod et mens introrsus lacres defecera virtutibus per plateas huius seculi male dilapsa, non est quod se vertat nisi ad lachrymas, quibus licet oculi queat saltum fletibus solat. Unum sequitur

LXXXII

m Atribus suis dixerit

Ubi est triticum et vino
nisi, cum deficerent quasi vulnerati in plateis ciuitatis. Cum exalareret alias suas in sinu matrum suarum,

Judeis quod etiam atrociora contigerint nulli dubium. Illa vero hierosolima amare gloriat, quod numerosior est per vulnerata in plateis exalat, cum relisko angustum utineras arripit latiores. Inter quos illa nimis corrupta, que recordata sui federis in cantibus gemebunda sponte sum quod. Quelvis inquit cum non inveni vocavit, non reddidit mihi, ac deinde. Inuenient me custodes qui circueunt ciuitatem. Percusserunt me, vulnerauerunt me, tulerunt pallium meum miseri custodes muros. Que prefecto si sponsi fruerentur amplius fortis vulnerata non erat. Sed quia caro eos decepit errant et

comprehendat latiores vites vias experitum et longi plateashum seculi regrunt per uagando una cum predicto ex evangelio filio uniuersit expoliant bonis et fame peunt. Et hinc est quod scriptor chorus luget. Matribus in quintus suis dicitur, ubi est triquetus et ceterum. Hoc miserere matres quod filios suos ad tantam iopiam loge a prece abdurentur. Et quod non tamquam quod paulus et lactens ipsi sunt adolescentior filius generose nobilitatis indoles, sed sua paucitate et consumptio rerum inopes. Unum norunt quod in domo patris vestrum sint cibis. Non enim autem vestrum est orde aut filii vel ratione hominis quod famelica trans accipiunt sed vestrum est triticum et vino. Norunt igitur et si degeneres suo vicio quales eos primi per genuerit. Propterea predictus ille filius cum cupet saturare de siliquis quas porci manducabantur. Quoniam aut mercenarii habundant panibus in domo patris mei. Sed et ysaac de filio suo iacob. Frumento et vino inquit stabilium est. Quia prefecto duobus istis libertas pascit, ut pane confirmetur cor bovis et vino gaudio letetur interior. Non enim alio pane libertas nostra vestra nisi quod genio frumenti quod in terra cecidit mortuum fuit preficit. Qui prefecto panis est celo venisse eredit. Neque alio vino nisi quod vinea forebat et vite quod rumpitur est vindemia. Hoc quippe vino et hunc panem putulus et lacres a matribus reguntur. Sed quia in plateis non inveni neque vulnerata eis dignae accipiuntur, exalant alias in sinu matrum suarum que illos male aluerant et in sinu oblectacionis pessime interrant. Eruditior enim ille filius quod ad patrem susperitegescet, quod isti quia voluptatibus carnis quod a mortibus ea reguntur quoniam paterna sunt ista. Alioquin si cum patre essent, aut ad patrem domini redirent animas fame non exalarentur.

Liber

si non in eo q̄ panem vīnūs requiriē
soltim quia in carne torpentes abea
isto penit. Nesciūt miseri q̄ q̄ in cor
ne sunt deo placere non pñt. Idcirco
in ſinu carnis intereūt. qm̄ hi filij pa
triis ſunt q̄ nō ex voluntate carnis ne
q̄ ex voluntate viri ſed ex deo. rati ſit.
¶ Dolorit autē pene idē eſt ſenſus q̄
aia reſtereo diſtriсtois irriſere. cū cepe
rit ſe dilatare exteriūſ q̄ plateas vo
lupratis arripit latā ſpacioſam viā
q̄ ducit ad mortē. Et ideo dñs ex euā
gelio. Eſto inq̄ cōſentīs a diuersario
tuo dñ es cū eo in via. id eſt verbo euā
gelij q̄ aduersari videtur nō pravis
deſiderijs. ne forte traſadar te iudiciz̄.
Alio qm̄ partuli cogitat̄ n̄t ſt lactan
tis ſie ſcienſie ſi ad exteriora cornis ſt
plateas del ectatois ſe piecerint non
habet a matrib⁹ qd̄ repoſeat. ſ. ab ille
cebris ſibi male blandientib⁹ qm̄ cuſ
eis nec panis ē q̄ coz homis cōfirmet
doctrina videlicet ſpiritualis. nec vīnū
qđ lenificer ſpūſſeti grā intus qua mē
res inebriant fideliuz. Et ideo bñ dñ
require ab hiſ in q̄b⁹ et cum q̄b⁹ iſta
nunq̄ innueniūt exalant anias q̄ talia
ſunt ſecuti in ſinu gebēne ad mortē q̄
illaoſ genuit dñ caro quā q̄ ſi matrem
crediderūt in terrā redijt. Unū q̄bene
p̄ quendā ſapientē dī. In die bonorū
ne imemor ſiſ maloꝝ. Et beatus hō
q̄ ſemp̄ épauid̄. q̄ qui mētiſ ē dure
corrier in malū. Q̄ q̄ gens illa no
luit emolliri digne ad penitētiā plan
gentis affectu. p̄pheta gemebūdus ip
ſam ier̄lm̄ q̄relas ſuas puerue dicēs.

MEM

c Eſt comparabo te
vel cui assimilabo

Secūdus

te. filia hierusalem. Qui
exequabo te ſt consola
bor te. virgo filia syon.
Lertū q̄ ſicut ſub celo nulla fuit anti
quita gena tam glorioſa. uti hierlm̄
illa p̄ oīb⁹ regni inclit. ita nulla feli
cioz q̄ ſia que ē mater oīm noſtrū ſt
filia celeſtis patrie q̄ ſponsa xp̄i appel
lata ē z cōmūt. Necnō z aia in ei⁹ co
pore p̄ſecrata glorioſiſſima credit̄ cu
ius in celo municipiū eſte nō dlibita
tur ſt credit̄. Quarū iuſtificationū
nisi ex deo credit̄ cū vna ex oīb⁹ in ce
leſtib⁹ futura ecclēſia p̄dicaſ. vt ſit co
pus vñū cū capite ſuo de carne ſt oīb⁹
bus ei⁹ in fidez charitate cōpaginatū
Et ſicut in celo vna ex oīb⁹ eſt ciuitas
glorioſa q̄ ſpligil de q̄ dauid. Glorio
ſa inq̄ dicta ſunt de te ciuitas deiſita
z vna eſt illa babylon a xp̄o q̄ degene
rat ſt fornicat. Unū p̄ breuitate legēnū
ſup harū triū ruinas. contra ceptū et
planationis ordinē q̄ pene vñus eſt
caſus. z vñ⁹ adhibēdus ē lucuſ vrdi
catur dñ oīb⁹. dicat̄ ſt de ſingulis. Qui
cōparabo te. vel cui assimilabo te. filia
hierlm̄. Qui exequabo te. virgo filia
syon. Quia ſicut nulli ē mortalū glo
ria excelleſor carū q̄ pueruerunt ad bra
uiū ſupne vocationis. ita nulli eſt cō
parāda ignominia tā imaniſſime cō
fusionis. Ilā ſt trina reperitio verbo
rum diuersa ſub vna ſignificatiōe ba
rum triū vider fugēdo vna conligere
incōparabilē aie cecit̄ qui eſt de an
ta vocatōis ſue gl̄ia ē ſt dignitat̄ cul
mine nō dīcā de angelop̄ ſortio. vep
z deſi in celeſtib⁹ ut cohēdego eſſent
ad tantā ſe ruinā ſt informitatem dede
coris ſe piecerunt. vſcasus nescio miſt
diabolo. cui ſit cōparandus. Unū ſt in

Capitulo II

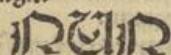
Fo. XXXIII

psalmis. Ego dixi ait dñs estis: et filii
excelsi oēs. Ilos aut̄ sicut hoies mo-
riemini: et sicut vñ de p̄ncipib⁹ cadi-
tis. Alioqñ q̄ dñs fuerant: et filii dñi ab
op̄ati; nisi ad hominū carnaliū redi-
sent act⁹: et dyabol⁹ imitatores eēnt
magis q̄d dei: nunq̄ aut̄ hoies more
ren̄t: et quasi vñ de principib⁹ cōrue-
rent. Alic aut̄ q̄ detanta gl̄ia ad tam
nefandā ruinā lapsa est gens illa vel
terlīm que filia dei appellata seu q̄libz
anima regens ip̄beta vel chorus ele-
cto⁹ dei de illa que eccl̄erit ait. Cu
cōparabo te vñ cui te assimilabo: Sc
ſidicat. Nulli nisi cui es imitari: et
Alii te coeq̄rileat. Quia digna nul⁹
la est comparatio: vel assimilatio: vbi
nulla species vel formositas inuenit.
sed totū informitas; horro: vastitas
et cōtrito possiderit: et ad nō esse tendit.
Et qđ ad nō esse tendit reuocari ne?
ſcio si possit ad ellennā. Et iō cui com-
varen̄t anima plapsa vñ eccl̄ia ab spon-
tē oberrata seu gens illa de solio glo-
re deiecta nō facile inuenit. Propre-
tē nō est ex quo alter⁹ casu vel rui-
navilla eorum consolerur.

Magna est inquit ve- lut mare contritio tua

Qaū cōtrito gentis illi⁹ vñ eccl̄ie
coruptevl anime. plapse velut mare
magna plangit. Inde est q̄ vna eaꝝ
postq̄ bestiis suis substrato vel sub-
lecta fuerit: a feruore cōculatiois ac
mare nūq̄ quiescit. s̄ sic illi⁹ ma-
gis vndari suarū fluctib⁹ indesinē-
ter illud. ita et iste postq̄ in manib⁹
insti⁹: et puerint ruinis tempa-
tionib⁹ fracte cōteren̄t: et a feruore pec-
candi nō quiescent donec gehenna
eos excipiat. Hinc sequitur

Quis medebitur tui
Ac si dicat Null⁹ donec ad eū redeas
a quo auerteris. Hoc aut̄ loco quis
aut̄ p̄ impossibilitate ponit: eo q̄ ali
qua eaꝝ inrcuocabilis post lapsū p̄,
bat: aut̄ p̄ primā raritate q̄ dñ ederī
posse corrup̄te null⁹ est nis̄vnuſ cui
peccarerat. Et hoc difficile est vtrum
iþ velut. Quaꝝ nimis ruine causalis
et difficultatē curationis: mor̄ aperit
cum subiungit.

p Rophete tui vi-
derunt tibi falsa
et stulta nec aperiebant
iniquitatē tuā vt te ad
penitentiam puocaret
Habuit qđē iſlm suos pseudo p̄phe,
t̄s vñ plimis ostendit̄ locis. habet
et eccl̄ia certe aut hereticos: aut scis
maticos: aut p̄auos doctores suos
q̄ absq̄ temperamentu liniunt parie-
tem iuxta ezechielē. Qui singuli dolo-
sis argumentationib⁹ vñ falsis opinio-
bus simplicia corda avertit̄ recte fi-
dei et statu bonor⁹ ope⁹ subvertunt;
testē petro aplo. Fuerit ait pleudo p̄
phete i pp̄l o sicut et in vobis erūt ma-
gistrī mēdaces q̄ inducent sectas p̄di-
tionis: et eū q̄ emitt̄ eos dñm negātes
supducentes sibi scelere p̄ditionem et
multi sequent̄ eoz luxurias. Per q̄s
via veritatis blasphemabit̄: et i ouari-
cia fictis vñbis devobis negotiabunt̄
Quis iudicū iō olim nō cessat: et p̄di-
tio nō dormitat. Nec dubiuſ q̄ culpa
sacerdotū et eoz q̄ illege versant rui-
na sit p̄pli: q̄ aut̄ falsa docent absq̄ tē-
peramento q̄si q̄ videant̄ aut̄ iniq̄ta-

Liber

tem suā pplo seu scelera sollicitavt ad
pniam eū puocentnō adnūciant. In
supr ples q̄uis recte doceat ea q̄ bene
docuerint suis prauis non dico mini
ma verū etiā z maiora exemplis diss
soluunt. Et omnia aut lucri causa fa
ciunt. aut erroris aut iactantie v̄ de
fidei. Neq; em̄ curā gerunt animarū
sed cuncta sui causa faciunt: sub ypo /
crisi loquentes tantū v̄ ea obtineant
q̄ sectant. Falsi ligi p̄phete hi om̄s p
banū: qr viā dei in veritate nō docent
Vnde sequitur.

Videre tibi assumptō nes falsas z electiones

Nam in Esaiā vbi noster inter pres
onus trāstulit babylonis v̄l tyri aut
damasci septuagira visio v̄l v̄bū dīc
rūt Symmach⁹ v̄z theodotion assū
ptio interprari sunt. Et hoc ē q̄ falsi
p̄phete qn̄ vident onus pp̄li q̄ verbo
sem̄ tristitia sequuntz z imminentia
delictoz supplicia levigare quasi sc̄i,
pturarū exemplis z consolationib; su/
is cōtendunt z deieccre suo iudicio a
doslo peccatorū oneraq; fabricata se
Sed v̄trasq; falsas vident assumpti
ones videlicet z deiectiones; qr sepe
p̄ suo libito ex leutorib; culpis graui
ora oneravel assumptiōes p̄nunciāt
z iponunt p̄l or̄ ex graino n̄bū innū
ris deiectiones falsas vel levigatiōes
quasi ex diuina auctoritate faciūt pec
cātib;. Et nesciūt misereri: qd̄ ve illis
imminēat q̄ dicūt bonū malū v̄l ma
lū bonū. Et vt aquila interpretat⁹ ē ma
nifest⁹. Ue q̄ dicūt bono malo es: et
malo q̄ bon⁹. Quab; ḡl̄t̄ l̄fis p̄pha
doctores simul prauos z auditores
plangit. iuxta interpretationē earundē
l̄fōrū Ut sit sensus q̄ ex Mem̄id est
et illis q̄ male docet Nun qd̄ ē sem̄

Secundus

p̄terñ eis v̄risq; imminēat supplid
um. Uel qr isti prauis p̄ meritis couz
prauos docēt. vel qr illi mali maledi
centes malos nō refugiat. Habet
ḡ z ruīna falsos p̄phetas suos excri
us q̄ ipsa se illi subdiderit: fensu v̄l
delicet carnis q̄ ei semp̄ p̄sennia offe
dunt z futura negligūt. Habet me
rius prauos siqdem cogitat⁹ ex pru
dentia carnis genitros q̄ z falsa exhi
bent n̄ris obtutib; z stulta. Ni enim
q̄frequenter damna iudicati: qd̄q
in p̄ficiāz mens de voluptrī re
laxat. Neq; iniquitatē esse p̄nunciāt
qd̄q aut adquirit aut inimicis rep̄
dit. Larmi censem̄ in dulcī longior
ra nobis p̄mittūt temp̄o: secura dī
extenuant iudicia z plurima que dī
cunt nō esse futura v̄l aliter esse q̄ dī
cunt p̄phetant. Hoc q̄dem leuius fo
re: illud v̄o graui p̄ngerūt: sua sp̄
leuiorā putant fauentq; cōmilla. vñ
apl̄s. Prudentia inq̄t carnis moro ē
Quia cogitat⁹ citis vident rugis au
assumptiones falsas aut deiectiones
Rarū q̄ sibi ignoscunt ut alteri cōsta
ntiant: z q̄ vni vt omnib; s; semp̄ at
exaggerant aut assumunt aut delit
z immunitūt. Et ex istis qd̄c sibi be
dientib; sem̄ p̄terñ adquirūt suppli
cum: z exinde sequitur.

S̄MAEL P

p̄ Lauserūt sup te
manib; omne
transeuntes per viaz s;
bilauerunt et moyauit
caput suū sup filiā i. r̄lm
z q̄dem sup synagogam/ eccl̄sia
aut anima bunc plan. ut in:erptan

Capitulo II

les eos q̄ plaudent manib⁹ super eas
enimicos esse dixerūt quasi ex inrisso
ne ⁊ gaudio insultantes. Sz nos san
cos patris; cōtrario esse dicimus; ⁊
amicos zelo ⁊ charitate nimio dolο
re affectos q̄ quotiens vnā eāp̄ prote
ctā a deo cognoverint; plaudent ma
nibus nō inridentis astu sed dolent⁊
⁊ plangentis affectu. Q̄ de tanto cul
mine ⁊ glie synagoga vel ecclesia aut
anima plapsa ad tantā subito ⁊ im
prouise puererit ruinā. Unde ⁊ tran
scunter hi p̄iam dicunt. ¶ Leterdm
hostes ecclie aut animar̄ vel synago
ge nequaq̄ dixerim ⁊ transcant p̄ vi
am; qz viam pacis nesciere; sed ober
rantes a viatib⁹ illuc tumultuant
ad ima coruunt. Q̄ aut dicit qz sibi
lauere ⁊ mouere capita sua sup filiaz
terlm subitu ⁊ improuisum tam do
lentis q̄r ammirantis affectum insi
nuat eo p̄ q̄ ad diuina semp tendētes
gemunt; ⁊ obstupecent qd acciderit
q̄ detam ineffabili glia insupare ad
tantā puererit apostasie insani. So
lene nanḡ mor⁊ isti manuū vel capi
tis ⁊ sibilis; diuersos animi affect⁊
ostendere ⁊ ideo nō min⁊ merorē cor
dis ⁊ dolo: ē dicim⁊ significare q̄z i
nsultationis ⁊ gaudiū leu derisionis.
Hincq̄ sequitur.

Heccine est vrbs dicē
tes perfecti decoris et
gaudiū vniuerse terre
Nequaq̄ igit hostes ecclie v̄l anima
rū pfecti decoris eā putant; aut gau
diū vniuerse terre cū floret in opere.
Sed soli sancti sunt ⁊ amici q̄ eam p
fecti decoris esse credit vti p̄pheta seu
auctores dininarū scripturarū in q̄z
plurimis locis decantant; ⁊ gaudiū

Fo. XXXIII

vniuerse terre in dubitanc asseterant
Sed quanto gloriosiorē cā ⁊ pulchri
orem cū staret ⁊ gaudebant; tāto ma
gis admirant⁊ lugent cū cōstupra
tam ⁊ delectā in manib⁹ hostiū vidēt
Non em heccine est q̄ aiunt p̄cunctā
aut lerantis animo sed cōfitentis
quasi hec est ⁊ plangentis dicunt: ve
quātū bilarescunt cuncti gaudētes
de illa qz manet tantū lugeant qz fe
data sordito ⁊ ad ima ruit. Uleruz qz
sanctor̄ gemutū sup eam p̄pheta ⁊ ip
se gemens exhibuit inūc de inimico⁊
gaudio ⁊ insultatione plorans dicit.

A III

a Peruerūt sup te
os suū om̄s ini
mici tui; sibilauerunt et
fremuerūt dentibus et
dixerunt deuorauim⁊

Ex vrisq̄ ergo p̄pheta afficitur. vel
quia amici gemunt dehīs tribus; ex
quibus vna ciuitas conligit v̄l quia
inimici derident ⁊ insultant; de ea p
illis q̄ cecciderit. Aperuerūt sup te in
quit os suū om̄s inimici tui. Os er̄
go inimici in nob̄ tūc aperiūt cū mul
ta s̄ de nob̄ mala q̄ dicant. Bīt̄ autē
ap̄d iudicē q̄ i illo fallit̄ clausū eēt nisi
ex nob̄ innūera forēt scelera ⁊ pct̄ bo
stis q̄ obiceret. Apiebat q̄z era terlm
delectā os suū. Aperiūt ⁊ p̄tra eccliaz
delinqnē; necnōr p̄tra aliaz i sanguine
pct̄o p̄ suop̄ oulecatā. Hinc q̄z david
Deus (inqt̄) laudē meā ne tacuer̄ qz
os pct̄oris ⁊ os dolosi sup me aptū ē
Felix nanḡ cui ⁊ si sunt culpe que ob
ijciantisunt ⁊ laudes p̄ ea que dicant
tur. Sibilauerūt ait ⁊ tremuerūt den

f ij

Liber

tib⁹ quasi leones audi⁹ in qua⁹ ad de⁹
uorādūz; q⁹ sicut charitate cōpuncti at
q⁹ stupore p̄moti. hi supra sibilasse di⁹.
cum dō entc⁹. ita isti plaudētes ⁊ in
ridentes q⁹ viderint vñā eaz cōrus/
se di auxilio ⁊ grā destitutā. Un⁹ seq̄t

En ista est diēs quāz expectayimus inueni/ mus; vidi⁹ mus

Illa cīm diem semp⁹ hostes nři expe⁹
ctant venire; q⁹ liceat eis nō min⁹ ani⁹
mā vniuersit⁹; q⁹ totā simul ec⁹
clesia q̄st in gladio vltionis diuin⁹ evl⁹
pditōis deuorare. Sz q⁹ hoc m̄nime
puenire p̄t̄nisi p̄ multitudine ipie/
ratū nostrarū dñs iusto suo iudicio
fieri p̄misit sicuti ⁊ ierlm illi⁹ fecisse
pbat. cōtinuo p̄pha plangēs sibi⁹ngit.

¶

f Ecit dñs que co
gitauit; comple-

uit sermonē suum⁹ quez
preceperat a diebus an
tiquis. Destruxit et nō
pepcit et letificauit sup
te inimicum; exaltauit
cornu hosti⁹ tuorum.
Sep̄us ergo sinagoga iudeoꝝ do
minū irritans molis suis iam dudi⁹
iustum p̄meruisse penam; nisi credi
toris sui bonitas diu tolerans pie et
patienter sustinuisse ad penitentiam.
Sed quia cōcerti voluit post culpas
nec cessare nequitia tandem fm me/
rita sua q⁹ vicit scelerib⁹ dei patiētiā
condignā vltionē recepit; yti olim ad

Secūdus

moyſen dñs q⁹ p̄pplo ab idolatria
conuerso rogarat; respondit dicens;
Dimit̄a iuxta vñū tuū. Uerū tamen
in die vltionis visitabo ⁊ hoc potiū
eoꝝ. Nō q⁹ in uno codēq⁹ peccato do,
m̄ in ⁊ iudicare debuerit in die vltiois
q⁹ nō iudicat bis in idipm; ⁊ q⁹ ipsi
ab hoc idolatrie p̄co nō q⁹ p̄cie cel/
sauere vel penituerit. Idcirco ⁊ die
vltionis hoc nō minus q⁹ in futurō
in eos q⁹ pmanserint dñs visitare dī.
Et hinc est qđ nunc ait. Fecit domi
nus q⁹ cogitauit ⁊ compleuit fmonez
suum que p̄ceperat a diebus antiq⁹.
Destruxit et nō pepercit q⁹ plagos q⁹
in lege ac p̄p̄ha frequentē cōmin
do p̄direrat; tandem ad iracundū p̄o/
uocat⁹ sup̄ cos idurit. Q̄d̄ dec ini
mici co; poroz cōtra ierlm illā tunefi
cerunt qđ spiritalē nequitię m̄ni/
stri antiq⁹ hosti⁹ facruri ſe erga ecclaz
q⁹ eam p̄ suis iniqtariis ſidi a domi
no tradita vndiq⁹ penas ⁊ doloribus
circūdabūt. Siqdē nō de illa dico ad
uersus quā porte inferi ſuā p̄ualebūt,
sed de his q⁹ cōrūnt intus foſiſe. De
quibus dicit iohes. Ex nobis extirpant
sed nō fuere ex nobis. Exaltavit m̄t
cornu hosti⁹ ſuoꝝ. Quia cū infirma
tur ecclia xp̄i; tunc cornu inimicorum
ei⁹ regnū videlicet vel potentia cōtra
eam ampli⁹ exaltat⁹ ⁊ p̄evaler. Terri
bilia ſunt valde q⁹ plangunt⁹ q⁹ anima
in poreſtate trādif̄ hosti⁹. Que lo/
ge in die felicitatis noluit preuidere
futura que imminebant mala. idcirco
co impegit diē quāz ſui ſemp⁹ expecta
bant hostes q⁹ dñs fecit⁹ compleuit
sermonē suum⁹ iuxta qđ in ſacris lit/
teris p̄dictū erat. Unde dñs ſi typ⁹
peritur ierlm videntis animā b⁹mon
di mal⁹ circūdari fleuit; dicens. Quis
ſi p̄gnouſces ⁊ tu. Equidē in hac die

Capitulo II

Fo. XXXV

que ad pacem tibi nunquam abscondita sunt ab oculis tuis. Quia venient dies et circundabunt te inimici tui valloz et cibudabunt te et coangustabunt te vnde, qd. Huiusq; hic die haber anima pueri, quia et transitorius letat bonis cui ea que sunt ad pacem sunt; qd dum ex rebus temporalibus gaudet; dum honoribus et collit; dum in carnis voluptate resolutus; dum nulla venture formidine ter recipacem hz in die sua qd gravis dam, nationis scandalum habebit in die aliens cu p suis iniuratiibus tradet. Tueris qd suis eam penis circundabunt et cruciatibus nec iam tunc trahit aliquid quicquid in pietatis de terrena felicitate habuit; sed ibi affligenda ubi institerabunt. Et cuncta qd mox et ad pacem sunt tunc in amaritudine tormentorum vertuntur; tuncq; rixari secum incipieant damnationem quam patitur non expaverit. Circa p spicentibus malis sequentibus oculos mentis clausit. Unde dicitur. Nunc autem abscondita sicut ab oculis tuis. Quia mens voluptatis resoluta abscondit sibi mala sequentia dum videre futura refugit qd perturbant presentem leticiam. Et cum ea prudenter neglit facit dominus subito qd dum expectans deliberavit et coplet fomones quos precepit. dum ea vere iuber qd patitur. Destruit et non peccat ne sp peccandi facultas maneat; et qd sibi posse neglexit; hostibus diripiendam tradidit. Et hoc est exaltare cornu eorum potestate eius tribuere dominandi super eam qd de iugo inimicorum holuit eruere. Unde sequitur.

SABDE

C Lamauit cor eo
ru ad dominum super

muros filie syon.

Clamor hic magis intentio cordis qd exaltatioz vocis insinuat. Clamat enim pueri hoies aurinuisibilis immixta lug muros filie syon anie videlicet ecclesie cui potestate qd dominandi eius sue asseribunt potentiam iudicio promissio nis diuinis. Quoq; blasphemis qd contra deum clamant; et digna non effugierunt tormenta. Nam sicut murus pregit et defendit; ita et potentia diuina quos munierit. Sed cu suu subtraherit auxiliu hostes lug muros eorum qd diripiunt clamare dicunt contra dum cu totum sibi adscribunt suosq; potentie tribuunt; qd contra eos possunt; qd prius dei muniebant auxilio qd si eos nequiviter liberare; presertim cu non debet inbeatilitate virtutis sed de vultione et iudicij equitate venit. Propterea et prophetas inter cetera ploracionis sue laudentia etiam ista deflere non obmittunt. Et notandum qd hec clausula vobis magis lege metri ad superiora qd ad sequentia respicit qd quantius uno neque uitervis vel duobus explere sensum transponunt necessitate poetica; et in alterius medio aut principio sensum conceperunt explicant. Et hinc est qd ad ipsam ieiunialem mortuorum sermonem vertitur.

Beduc quasi torren tē lachrimas p diē et noctē; non des requiē tibi neq; taceat pupilla oculi tui.

Dicitis p pba miseria p'expleri lamētis et enumeratis qd acciderant malis; vertit se ad ipsam et hortat qd si torrente ad placandum deum p suis errantibus

fūj

Liber

deducere lachrimas; qd torrentum cur
 sus nō semp vno eodēq; impetu fluit
 sed iurta qd inundatio pluviorū dō ce
 lo venerit. ita z lachrime nō nisi ex di
 vina inspiratioē z cōpunctioē cordis
 generant: non qd tante esse possint ut
 rorenz; p exaggeratione diceret vi
 deat: sed vt semp parata sit mens et
 oculi ad cōfusione lachrimari. iuxta
 gratia diuine inspiratioē. Et hec vna
 exhortatio est omnib; indesinēt fle
 re in p̄speris z in aduersis nec illā re
 quid adhibere fieri nō qd illus mor
 talium sp̄ sine cessatione id valeat exhib
 eret; vt nemo dū viuit sibi parcat ut
 torpeat qd iā securitate accepta. Sz
 sine requie abs; illa determinatioē
 saltim in mente penitentia gerat do /
 nec ad illā requie verā; qd finito lu
 ctu securitas pueniat. Unq; qd in apo
 calypsi dī. Absterget de⁹ om̄ne lachri
 mā ab ocul̄ eoz. Ac si diceret. Illi dū
 trent euntes z mittentes semina sua.
 flebant absq; illa requie nolentes ls/
 ctus sui sibimet sine imponere quoif
 qd uider veniat qd absterget. Abster
 get autē de⁹ oēm lachrimaz ab oculis
 eoz qd sibimet parcere noluerūt. Erat
 enī oculi eoz vt in psalmo canit. Sem
 per ad dūm sicut oculi ancile in ma
 nib; domine sue donec ipse misertus
 abstergeret a lachrimis oculos eoz.
 Et iō nō cessandū a lucu donec quo
 usq; dūs absterget oēm lachrimā co
 rū qd ad eū corde ingemiscunt. Ipse q
 dem absterget ut misereat z nō ut tu
 iustifices aut torpeas z reqescas. Et
 illi sunt vere iusticie z anime qd Sa
 de litterā significant. Neq; raeat pu
 pilla oculi tui nō qd pupilla oculi loq
 debet. Sz qd ipa cū copungit ex diuina
 inspiratioē magis qd loquenter uba
 impetrādi effectum habeat. Hincq;

Secundus

datid i psalmis. Defecentē oculi mei
 in eloquii tuū dicentes qn̄ solaber
 me. Ac si diceret. Evidentes qn̄ solaber
 me, mevt abstergas oculos a lacri
 mis libertate pfecta redditio. Quia i
 p̄sentiarū nulla est a miserijs releua
 tio eo qd neqd cōpletū sunt dico luc⁹
 quousq; tu finē malis iponaerūma
 neat p̄suerantib; futura consolatio.
 Et notandum si nō alia sit pupilla inte
 riua i eo loco de qd dūs loquit̄ i cantis
 cōs. Vulnerasti cor meum sagittaria
 vulnerasti cor meū i uno oculo, id
 nū. Luita sponsa xp̄i cū sit plena ocul
 an, z retro. habbz in vnu in qd clavis
 viger obtut⁹. Luita nimurū pupilla nū
 quā tacēs silentz; s; distillat sḡ re alibile
 ḡt. ad dūm qd cōpungit intus. ex
 terior tunclachrimas bñ pducit qm̄
 fluminis imper⁹ letificat ciuitatē dī
 z sanificat tabernaculum suum al
 tissimus. Alioquin ista exteriū et si
 videat lachrimas coacte pducere solet
 eas steriles z qd mutas generare. nū
 sḡ ille est ocul⁹ purgand⁹. illa ei⁹ pu
 pilla reqrenda; qd ut correns de mo
 tib; z altis; ib; fluunt loc; ita de fug
 nis inediata ib; ib; nesciat silere. ne
 sciat requiesceret neq; deorsum inten
 dere; sz iugis ad deū in defessa clama
 re. Sz qd ut dixi nemo qd sḡ vno impe
 tu queat adfluere. iō tempuit egre
 gi⁹ lachrimaz doctor ut ad eū stulet
 flagrans ex desiderio in p̄sentiarū in
 cui⁹ nō valer in reverberata acie fū
 gmanere obtut⁹. Hincq; sequit⁹

Cōph
 Onsurge lauda i
 nocte i principio
 vigiliarū effūde sicut qd

Capitulo II

quā cor tuum ante conspectum domini

Lorsurger in nocte q̄ de tribulatōne
v̄l angustia p̄sentis vite spe leuat̄ tor
poz̄ negligentiarū excutit a se t inde
fessus contra oīa sibi aduersantia q̄st̄
miles accinet̄ ad p̄līi pugnat. Dein
de cuncta q̄ acciderint dura t alp̄ra
sp̄dē laudat. Unū monet. Lōsurge et
lauda i p̄ncipio vigiliarū tuaꝝ. q̄ ho
stis rallic̄ q̄tieni flagella ingerit de
um mor blasphemare p̄suat̄. Qd̄
bñ lob intelligēs q̄n mulier ei p̄suasit
bñ dic deū t moere q̄st̄ vni de insipie
tib⁹ respōdit; t fanta 2̄līj vba nō
tacuit. D̄is inq̄ dedit; d̄is abstulit
sicut d̄o placuit ita factū est: sit no
men d̄i bñ dictū. t hoc ē laudare de
um in p̄ncipio vigiliarū oīa q̄ agim⁹
aut patimur ad gliam t laudes noīs
et referre. Ne in p̄ncipio torpens, ope
ris somno opp̄mamur deceptionis..
De q̄ apls. Qm̄ta inq̄ in glia dei fa
cite. Et vt explore possum⁹ q̄ iub⁹ do
ctor egregi⁹ q̄ s̄c multe vigilie in qui
bus deꝝ laudand⁹ est. marime vigili
arū in p̄ncipio p̄caudū ne forteop⁹
et initio intentonis cōdemnet. Et cū
bñ ad laudē creatoris op⁹ incip̄t re
stare reliquie vigilie q̄bo vsq̄ ad finez
in glia ipsi⁹ cōsūmnet. Effundit in
quit sicut aquā cor tunz̄. Ille ḡ effun
dit sicut aquā cor sūi an cōspectū do
mini q̄ ex intimo affectu cordis p̄du
cte lachrimas cōpunctis. Quia sa
erificū deo sp̄s p̄tribulat̄ cor: cōtri
tu t humilitati deꝝ nō spernit. S̄c cū
tantua lacrimarū imber nō adfuerit
nequaq̄ mor desperandū. Unde da
uid ex p̄sona penitentis. Quia p̄secu
tus est inquit inimicus animā meaz
humiliavit in terra vitā meā; v̄l cete,

Fo. XXXVI

ra que sequunt̄. Et paulo post. Expā
di ad te manus meas animā meā su
cut terrā sine aqua tibi. Unū ḡ arē
tem sicut terrā sine aqua. quā penitent̄ co
ram d̄o expandit. vt suis irriget im
bris⁹ qui siccā de rupe aquas manā
reiuiss̄. At v̄o cor altioris gratia p̄su
sum sicut aqua effundit q̄n liquefa
et p̄ amore dei t primi quasi gla
ties ex calore resolutur. Et hinc est
quod subiungit.

**Leua ad eū man⁹ tuis
as p̄ animabus paruu
lorū tuorum qui defece
rūt infame t siti in capi
te omniū compitorum**

Leuat ḡ. p̄ his manus ad deū q̄ ope /
ra misericordie p̄ humilib⁹ t paruu
lis christi membris fame t siti usque
quaqz̄ in terrenis laborantibus curā
adhibet ex sincera dilectione proxim⁹.
Et hec est perfecta charitas: vt cor q̄s̄
aqua fundatur ad decum ex amore ve
re dilectionis t manus leuen⁹ proxim⁹
mo vna cum Doyle; paruuli ecclēsie
vel anime exigui cogitatus ne vincatur
t ab hostib⁹. Et quo illa in conti
cis aqua sponsus declinaueratque
transierat. Liquefacta est inquit ani
ma mea: vt locutus est: quiesciui et nō
inueni illum. Vocauit̄ non respon
dit mihi. Non enim cor aut anima li
quefacta recte vt aqua resoluit̄ afri
goz̄ infidelitatis n̄isi ex calore diu
ne inspirationis. Et ideo semper orā
dum vt surgat aquilo veniat. Bister
fluant aromata illius. Quia tunc
fluunt aromata orationum intus t
cum mens diuina afflatur spiritu.

f 169

Liber

Sed ne sola dei dilectio sufficere videatur sine dilectione, primit levande sunt manus ut dixi: et cura impendenda est pro populo et his quod fame ubi pectitatem in capite omnium copetorum. Alioquin nisi in iugis et in capite copetorum existent; non fame vel siti laborassent. Neque candi sit gaudi triuibus et platearum exhibetur capite oim copetorum ad coniunctum et per audiū domini ne fame usque ad finem pectitur in die. Levande sunt manus ut vincent amalech; ne populi ceterant. Unde propheteta ne forte predicat dum alios reprobus inueniat postquam misera civitate; ierim vel potius eccliam aut animas vniuersitatis ad penitentiam et orationem lachrimas provocat. mor ad ipsum dominum si quod cum a vindicta culpaz revocet uba supplicationis querit.

RES

V Ide domine et considera. quem vindemias ueris ita

Nescio si nullus nunc in tpe queat considerare mentem prophetae quod proficit multitudo charitarum ad diversa rapit. Nunc ergo mala gens sue dolens replicat nunc peccatum suum bona quod prius ingemiat et oia desiderabilita eius quod predictum fluens commemorat. Nunc deum offensus dolet. nec tamen per his ad eum peccatum fundere cessat. Propterea et nunc ait: vide dominus et considera. Rogat ergo videre quod cuncta prospiciuntur et enim nulla latet. Non quod ignoret quod videtur ut implorando eum ad misericordiam provocet. Quoniam igitur eum clementem a natura; et ideo considerare posset mala gentes sue quod tolerat. Quem vindemias ita. Ac si dicat. Quia sic nullum est genus cui tanta cuncta beneficia sic nullum iustum ex causis

II Secundus

cui tanta interrogata sint supplicatio; quod per viuis fecerunt labrusca; et per fructu spinos. Non enim est quem vindemias ueris dominus ita; nisi quod ei imitanter exempla. Quiibus abstulit oia legis et certimontium quod legum ornamenta sua quod infusione ora cula. Uel quod longius peregrinatur cum eum pimerint quod eis cuncta per literat. Amiserunt oia interius et exercitus celestis et terrenarum rerum bona presentia futura. Qui de tanto amore dei mercati sunt offensam; et de tanta gloria desiderio igne minit. Et ideo considerare roget dominum non ut acriter exercuerit; sed quod iratus est misericordiam recogeret.

Ergo ne comedet mulieres fructum suum

Ac si dicat. Quod iste faciunt. Quod et in Regum volumine eas fecisse legimus et subito accidisse iosephus testatur.

Parvulos ad mensuram

Erat aliud codices expressissimum. ad palme mensuras. Quid igitur incredibile quod eos ad palme metrum comederint infra quod tanta erat vice penuria ut ad eas copulerent. Si occidit in sanctuario domini sacerdos et propheteta. Ubi omnes dicit quia illud prius polluerunt sanguine prophetarum: quando illos etiam inter templum occidebant et altare lapidabant qui ad eos missi erant. Idcirco iustus dei iudicio de reciprocatione digna ibide messuerunt reas sui vindictam. Et quibus profecto malis non minus ecclesie christi quam et anime pauperum. Quia quicquid illis accidit ad litteram nobis quotiens diuinis mandatis officijs talia committimus; eadem in sinu remetit offensa et omnis religio nostra prophetarum. Mulieres igitur aievi delicerunt inquantum ad mensuram palme

Capitulo II

filios vteri sui comedet. qm̄ quicquid
ex se viorum generunt ad mensurā
opere suo recipiunt sūsq; saturabunt
miseriarū fructib;. Unū magis lugen-
dum censeo p talib; q̄ explanadū ne
forte quia exaltati vñq; ad celos p re-
ligione extollimur. apud equisimuz
iudicē p innumeris etiā gravioribus
culpis atrocis p dēnemur. Sequtur.

S J N

i Acuerunt in terra
foris puer et senex
virgines mee et iuuenes
mei cecidere in gladio.
Omnia mala eoz quasi sua plangit
sphera. quia charitate p̄fusus nouit
de corpore deperire q̄cqd in mēbris
mali acciderit. Sic et fidelis q̄sq; vt
dilectione dei et p̄ximi induat debet
ad oīa se extendere. nostraq; cōia ma-
la quasi p̄pria deflere. Intendit vt vi-
deat si quix nobis q̄ videtur ecclesiæ
mēbra qles vel quāt̄ iaceant in terra
foris. scilicet terrenis occupati negotiis
q̄ nemo militas deo implicat se nego-
cijs secularib;. foris quidē iacent qui
erent a nobis. et nō p̄manent in fidē
opib;. Sed plures q̄si intus sunt qui
etiā cū corripunt apud diutinuz arbi-
trem pditi cōputātur. Elbi puer quia
iacet in terra vñtū senū non roborat
et senex puer centū annoz maledictio-
nis inulta. Virgines et iuuenes flo-
ride etat̄ gladio aduersarioz in ani-
mo ferunt̄. qd est gravius interfici-
sti ait. in die furoris tui. Quia aliud
est interficere vetus hō n̄ vt cornuat
et resurgat nouus. aliud in die furoris
sui patere et occidere q̄ videbant̄ sta-

Fo. XXXVII

re ut peant nec misceri. E n̄ nascitur
fler̄ inremediabilis. qz plangunt̄ hi
q̄ nesciunt̄; plangantur eoz gladio fu-
roris deiā sine pempti. Non q̄ eius
arbitrio p̄scripti ad eternā mortē pue-
nerint. sed quia sibi eam mamb̄ rvo-
tis s̄xp se adtraxerit. Unde quia non
reuoacuit infecisse illos plangunt̄.

T H C

v O casti ait q̄si ad
diem solennē qui
terrerent me de circuitu
Et nō suit in die furoris
domini qui effugeret et
non relinqueretur.

Describit cū in figura ultime capti-
vitatis et destitutio nō solū p̄peta verum
om̄ elector̄ et hōz reproboz ultimā
om̄ pditionē. in quo lamento Iau-
tera p̄titulatur et in frontib; gemētū
ac dolentib; consignata inueniāt. Alto
quin in qbs nō inuēta fuerint̄ effugi-
unt. sed statuentur in medio. initias
vndi q̄ quasi ad diē solennē cōgrega-
tis. De q̄ supra hostes dixerūt; en̄ iste
est dies quā expectabam̄ inuenimus
videm̄. Dies ergo solennes eoz id
circ o dī. nō quo deo illa cōplacēat s̄z
quia eoz tunc leticia quā semp cupie-
rant pditio s̄z om̄ reproboz imple-
vimus. Ad cui⁹ solennitatis diē idem
eranimit̄ etiā lothanas de carcere sol-
uetur. Et hoc e qd in elector̄ planetu
dī. Vocasti quād diē solennē q̄ ter-
rerent me de circuitu. Qusa videbūt
eos etiā electi vndiq; adgregatos via-
sione horribili et perterriti in die furo-
ris dñi purgabunt̄. Nec erit q̄ effuḡ.

Liber

triū versiuꝝ principia apud hebreos
ut fere ab Aleph incipiunt. Aleph qđe
ut supra dicta doctrina interpretatur.
Reor qđ multa doctrina eget hic sen-
sus de quo summ⁹ auctor gloriat⁹ r
quasi singularis sit qđ videat ⁊ intelligat.
Ira dicit. Ego vir vidēs ꝑaupta
tem meā. Aci dicat. Ego mea video
paupertatē cui sunt om̄s thesauri sapie
⁊ scie ꝑsponte. Palij suscepit quā ipsi
misericordia nō dico eā intelligere. Verū nec
suā om̄i genere miseriarū cōsultam
volunt ania duertere vel cognoscere.
¶ Inter ea ⁊ sc̄tōz oīm vox ista eē p̄t
qntū in corpore xp̄i sunt vniuersit̄. ⁊ qntū
imitati eandē fuerint paupertatē quan-
tūcunqz in virū pfectū fide atqz operi-
bus collecti. Unū sequitur. In virga in-
dignationis ei⁹. Alia quidē esse puto
virgā furoris dei. Alia virgā directio-
nis ⁊ virgā regni ei⁹. Aliam vo indigna-
tionis. Qui alia ē ferrea inresistibili-
tis qua conturunt imp̄i tanqz vasa-
testea i tra furoris dei. Alia qua in eq-
itate sci regunt donec pueniat ad bra-
uium supne vocatōis. Alia illa de q̄
ad h̄ierlm dñs. In indignationē inq̄
mea p̄cussi te. ⁊ in recōciliatione mea
misertus sum tui. Sub hac em̄ v̄ga
ad hoc p̄cuit deus ut misereatur ad
hoc vulnerat vi sanet. De qua ⁊ xp̄us
vulneratus est nō qđ in eo aliqua in-
dignationis esset. sed p̄pter scelus po-
puli mei inq̄ p̄cussi eū virū dolorū et
scientē infirmitatē. Hoc est qđ dicit.
Ego vir vidēs ꝑauptatē meā in virga
indignationis eius. Quia ob indigna-
tionem scelerū n̄oꝝ ꝑauptatē passio-
nis sustinuit ut liuore ei⁹ omnes sane-
mur. Lti⁹ sane ꝑauptatis mysteriū.
Nescio sanctoꝝ sit qđ videat ad plenū
quanta bonitas dei quāta dilectio su-
per filios ire quātaꝝ misericordia in filios

Tercius

recōciliationis se infunderit. Et ideo
quasi solius vox ē eius qđ dicit. Ego
vir videns paupertatē meā. Viderem
suā in semirā ⁊ ineffabilē. Viderem
broꝝ suōꝝ ꝑauptatē. quā ⁊ ipsi com-
plexus ſpe gaudentes facit imitato-
res ipsi⁹ scientes qđ patiētia pauper-
nō peribit in fine. Unū recte vna vox ē
capitis ac corporis. Ego vir videns
paupertatē meā in virga indignationis
eius. Quia castigat deus omnē filiū
dit. Non plenaꝝ ē hoc loco. I. Sūm,
pt̄o rerū ſecularū ⁊ qđ in principio ha-
uis lamētationis ſic enī dicit quasi
huerit. Quia oīb mēbris orūꝝ elle-
nō ambigit qđ p̄ filiū passionis virga
p̄cussit. Unū nec mirū ſi ip̄a ſan-
cta eius eadē p̄cunt virga indigna-
tionis ad correctionē p̄petue ſan-
tis. vt ſit oīm vox vna in hac valle la-
chry mari⁹ gemit⁹ ploratus. Hic
quoꝝ sequitur.

ALEPH Ca. iii.

m Eminauit ⁊ addu-
xit in tenebras et
non in lucem.

Quādo voluit eū cōterere in infirmi-
tate iurta eſaiā p̄phetā. quia reputat⁹
est qđ leprosus et p̄cussus a deo atqz
humiliatus. Tunc virḡ quasi addu-
citus est in tenebras ⁊ nō in lucem ⁊ re-
nit qđ nō cōprehendere. Qđ autem
ait quia me minauit nō ſolū ad eum
reſpicit qđ terribi ſeculi ⁊ paſſioni
bus p̄ tradidit. verū ⁊ ad omnē ecclē-
ſiam quā ſibi minis ſubiecit ⁊ terrori-
bus adduxit nō in luce hui⁹ vite pro-
ſperitatis. ſed in tenebras angustiop-